Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 193 (12.847).
19 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

БИБЛИОТЕКА

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ Москвага қайтиб келди

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев мамлакат бўйлаб қилган сафаридан 18 августда Москвага қайтиб келди. Н. С. Хрушчев Саратов, Волгоград, Ростов областлари, Краснодар ўлкаси, Шимолий Осетия АССР ғаллакорлари ҳузурида бўлди, Татаристон ва Бошқирдистондаги нефть ва химия саноати ходимлари, бинокорлар ва қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан учрашди. Қозоғистондаги қўриқ ерларни ва Қирғизистонни бориб кўрди.

Н. С. Хрушчевни Внуково аэродромида Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, Д. С. Полянский, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, А. Н. Шелепин ўртоқлар ва бошқа кишилар кутиб олишди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Поляков ҳам Н. С. Хрушчев билан бирга Москвага қайтиб келди. (ТАСС).

АГИТАТОР — СИЁСИЙ ЖАНГЧИ

Агитатор бизда ўзининг оташин ва илҳомкор сўзи, ҳамма учун ўрнак бўладиган серунум меҳнати, дилкашлиги ва меҳрибонлиги, юксак ахлоқи ва умум ишига садоқати билан партиямиз ишончи ва халқимиз муҳаббатини қозонган азиз киши бўлиб қолган. Колхоз ва совхоз клублари, дала шийпонлари, бригада ва звено далаларида, завод, фабрика, қурилиш коллективларида, ҳовли-хонадонларда ҳамма уни зўр иззат-ҳурмат, самимият билан орзиқиб қарши олади. Чунки агитатор ўтказадиган ҳар бир суҳбат, у айтадиган ҳар бир сўз — бахтиёр социалистик замонамиз, бунёдкор меҳнатимиз тўғрисидаги гўзал қисса, коммунизм тантанаси йўлида жасорат ва мардликка, кураш ва зафарга отлантирувчи оташин чақириқдир.

Республикамиз партия ташкилотлари кишиларни коммунистик мўл-кўлчилик яратиш режаларини тезроқ рўёбга чиқариш учун курашга отлантиришда, янги ижтимоий муносабатларни шакллантириш ва коммунизм кишисини тарбиялашда аввало ана шу фидокор кишилар — агитаторлар армиясига таяниб иш кўради. Партия ташкилотларининг энг актив ёрдамчилари, оташин жангчилари бўлган агитаторлар одатда ишлаб чиқариш илғорлари, жонкуяр жамоатчи ва ташкилотчи, билимдон ва ишчан кишилардир.

Тошкент область, 1-«Пискент» совхозида актив иш олиб бораётган қарийб юз кишилик агитколлектив орасида Маҳмуд Азаматов, Холбуви Улмасова, Жонбек Серқулов, Шарифа Убайдуллаева, Даштон Гайдаров сингари кўплаб агитаторларни ана шундай кишилар деса бўлади. Механизаторлар ҳузурида, хонадонларда, комсомол-ёшлар, кексалар, хотин-қизлар даврасида уларни тез-тез учратиш, кексаю ёш — ҳамманинг дилидаги гапни топиб, ўз суҳбатларини оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишнинг чинакам таъсирчан воситасига айлантирганликларини кўриш мумкин.

Бу агитаторлар кишилар қалбига йўл топа олиш санъатидан ташқари яна ишлаб чиқаришнинг ҳам моҳир ташкилотчиларидирки, бу уларнинг суҳбатини янада файзли ва мазмунли қилади, ҳар бир сўзларининг таъсирчанлиги ва самарасини тағин ҳам орттиради. Улар бошчилик қилган бригадалар ўтган йили «оқ олтин»дан юқори ҳосил кўтарди—гектаридан 26-31 центнердан пахта олди. Агитаторлардан Шарифа Убайдуллаева, Ғулом Эшонов ва бошқалар бу йил қолоқ бригадаларга бошчилик қилиб, шу ғаниймат кунларда юксак мажбуриятларга яраша мўл ҳосил тўплаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозир кўпминг кишилик агитаторларимиз армияси иш кўраётган қайси бир жойга борманг, қайси бир цехда ёки қурилиш участкасида, қайси бир дала шийпони ёки чорвачилик фермасида бўлманг, партиямиз Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорлари, КПСС Программаси қандай қилиб ҳаётга жорий этилаётганлиги ҳақида қизғин суҳбатлар бўлаётганининг устидан чиқасиз. Муҳим вазифа шундан иборатки, партия ташкилотлари ва агитколлективлар бу тарихий ҳужжатлар моҳиятини кенг омма онгига ва қалбига етказар эканлар, аввало, бу ишнинг конкрет ва мўл самара беришига эришмоқлари керак. Бунда ҳар бир агитатордан чинакам сиёсий жангчи, оташин курашчи бўлиш талаб қилинади. Агитатор ўтказган ҳар бир суҳбат кишиларда коллектив ва жамият олдидаги гражданлик ҳиссини ўстирса, коммунизм тантанаси йўлида янада унумлироқ меҳнат қилиш иштиёқини уйғотса, уларни ҳамма яхши ташаббуслар ва илғор нарсаларни актив қўллаб, барча чиркин нарсаларга, ўтмишнинг дангасалик ва текинхўрлик сингари разил сарқитларига қарши қатъий курашга отлантирсагина ўз мақсадига эришган бўлади. Бу мақсадга тўла эришмоқ учун оммавий агитация ишининг — жанговар варақа ва деворий газеталар чиқаришдан газета ва журналлар ўқишгача, радио ва телевидение эшиттиришларидан суҳбатлар ва лекциялар ўтказишгача бўлган ҳамма форма ва воситаларидан кенг фойдаланмоқ керак.

Ватанимизнинг мўл-кўлчилик дастурхонига 35 миллион пуд дон тўккан азамат ғаллакорларимиз куни кеча зафар эстафетасини миришкор пахтакорларимиз қўлига тутқазиб: «Энди навбат сизга, пахтакор!» демоқда. 3 миллион 600 минг тонналик осмон ўпар «оқ олтин» хирмони бўладиган мўл ҳосил эса айни шу кунларда ғамланмоқда. Бинобарин, агитаторларимизнинг ўрни ҳозир далада — мўл пахта ҳосили учун жанг кетаётган мардлар майдонида. Ғўзасини чанқатмай оби ҳаётга қондираётган, толиқтирмай «шарбат» сувига тўйдираётган миришкор сувчиларимизнинг, ҳар туп ғўзага маромида ишлов бериб, кунига бир яшнатаётган моҳир механизаторларимизнинг, «зангори кема»сини натта сафарга ҳозирлаётган капитанларимизнинг — пахта даласида жонбозлик кўрсатаётган ҳамма марди майдонларнинг намунали иши ва азиз номи агитаторларимиз лафзидан сира тушмасин.

Пахта терими бошлангач дала шийпонлари ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчисининг амалда иккинчи уйи бўлиб қолишини унутмаслик керак. Партия ташкилотлари дала шийпонлари маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг, уларни оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларнинг чинакам марказига айлантириш тадбирларини кўрмоқлари лозим. Агитколлективлар ишини бутунлай далага кўчирадиган пайт келди. Колхоз ва совхоз партия ташкилотлари агитаторлар сафини етук коммунистлар ва комсомоллар, ишлаб чиқариш илғорлари, мутахассислар ва қишлоқ интеллигенциясининг энг яхши вакиллари ҳисобига тезроқ тўлдиришлари, агитколлектив ва агитпунктлар раҳбарларининг семинарларини ўтказишлари, агитатор кунлари ўтказиб туришни мунтазам йўлга қўймоқлари лозим.

«КОММУНИЗМНИ, — дейди Никита Сергеевич Хрушчев, — МИЛЛИОН-МИЛЛИОН ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР, ОЛИМЛАР, ХАЛҚ МАОРИФИ ВА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ, МАДАНИЯТ АРБОБЛАРИ, БАРЧА ЖИСМОНИЙ ВА АҚЛИЙ МЕҲНАТ ХОДИМЛАРИНИНГ МЕҲНАТИ, МЕҲНАТИ ВА ФАҚАТ МЕҲНАТИ БИЛАНГИНА ҚУРИШ МУМКИН». Бинобарин, кишиларни чинакам меҳнатсевар қилиб, меҳнатга энг юксак—коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш—бутун ғоявий-сиёсий ишимизнинг, жумладан агитация ишимизнинг асосий мақсади бўлмоғи керак. Шунинг учун ҳам бизнинг агитаторларимиз виждонан астойдил меҳнат қилаётган, энг кўп неъматлар яратаётган, аввало, ўз ҳалол меҳнати билан ҳаммага ўрнак бўлаётган кишилар номини ва ишини тинмай улуғласинлар, ана шу фидокор кишилар намунаси билан ҳамма меҳнаткашларни янгидан-янги юксак марралар сари курашга отлантирсинлар! Ҳозир ям-яшил, бепоён пахтазорларимизда ҳаёт ва меҳнат қайнаган шу ғоят серфайз кезларда агитаторнинг оташин сўзи жарангламаган, унинг суҳбати қизимаган бирор хўжалик ёки бўлим, бирор бригада ёки звено бўлмасин. Агитаторларимиз зарбдор фронт бўлиб қолган пахтазорларимизнинг чинакам жангчилари, улкан «оқ олтин» хирмонининг жарчилари бўлсинлар!

„МАЛИКА" ИШҚИДА

... ЛЮБОВЬ ЛИНИ ЭШИТГАНМИСИЗ? У — ЎЗБЕКИСТОННИНГ АЖОЙИБ МАККАЖЎХОРИКОРИ. У ГЕКТАР БОШИГА 1.950 ЦЕНТНЕРДАН СЎТАЛИ КЎКПОЯ ОЛМОҚДА. УНИНГ ТАЖРИБАСИНИ ЎРГАНИНГ.

Н. С. ХРУШЧЕВ.

Уфқда тонг ёришяпти. Ложувард кўкдаги сон-саноқсиз юлдузлар ҳам сўниб, қуёш заррин нурларини баланд тоғлар оша аста таратяпти.

Субҳидамнинг серишва сабоси маккажўхоризорни аста тебратади. Узоқдан кимнингдир «Ҳамро... ҳо Ҳамро...», — деган овози эшитилди. Қизиқ, ким экан булар, ҳали қишлоқ уйғонмасданоқ далага отланган?

— Мен буёқдаман...—рўпарамизда юзлари офтобда қорайган, пешана тери, ғайрат-шижоати билан она ер бағрида беҳисоб бойлик ундираётган икки миришкор дўст турибди.

— Тунда 30 гектарли картага сув тарадик, — салом-аликдан сўнг гап бошлади Отабой ака. — Ҳамро иккаламиз кечаси билан 4 гектарини суғорибмиз.

Улар билан суҳбатлашиб турган эдик, бригаданинг бошқа аъзолари ҳам келиб қолишди.

Суғориладиган ерларнинг ҳар юз гектаридан юз центнер дон учун! Ўзбекистон комсомол-ёшларининг бу йилги аҳди шундай. Бу улкан юришга Юқори Чирчиқ бошқармасидаги машъал «Политотдел» колхози маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи, «дала маликаси»нинг чин ишқибози Любовь Ли ҳам қўшилган.

СУРАТДА: Люба Ли.

А. Тўраев фотоси.

Мана ўша шунқор қиз даласидамиз. Маккажўхори бирибирига шундай чатишиб ўсиб ётибдики, гўё ўрмонзорга ўхшаб кетади бу ерлар. Бирини ўлчаб кўрдик: 4 метр-у 50 сантиметр.

Бригаданинг 300 гектар экинзори бор. Шундан 200 гектарига «ВИР-338» навли маккажўхори уруғи экилган. Маккажўхорикорлар унинг ҳар гектаридан камида 60 центнердан дон олишга бел боғлаганлар. 100 гектарга эса «Ўзбекистон оқ тиши»дан экилган. Унинг ҳар гектаридан 1500 центнердан кўкпоя ва 50 центнердан дон етиштириш мўлжалланган.

Қўлга киритган дастлабки ютуқларимиз ёмон эмас, — камтарлик билан гап бошлади Люба. — Силос учун эккан маккажўхоримизни асосан йиғиштириб бўлдик. Ҳар гектаридан 1500 центнер ўрнига, салкам 1600 центнер силосбоп кўкпоя олдик, ҳали ҳам ўрим-йиғим ишлари давом этяпти.

Бригадир яшил ўрмонзорни эслатадиган маккажўхоризорга ҳавас билан боқар экан, чеҳрасида ажиб бир табассум балқиди. Бунинг боиси бор, албатта. У бошлиқ 28 киши севимли диёрамизнинг шонли 40 йиллик тўйини катта тўёналар билан кутиб олиш мақсадида йил бошидан астойдил ишга киришди. Лафзи ҳалол коллективга химия мўъжизалари ёрдамга келди. Чунончи, ўтган йили кузда экин майдонларининг ҳар гектарига 15 тоннадан маҳаллий ўғит ва 600 килограммдан суперфосфат солиниб, чуқур шудгор қилинди. Ерлар қиш бўйи кўпчиб ётди.

— Бу йил баҳорнинг жуда ҳам ноқулай келиши натижасида экиш чўзилиб кетди. Мана шу карталарга май ойининг бошларида ҳам уруғ қададик, —дейди Люба ён томондаги маккажўхоризорни кўрсатиб: Биз Никита Сергеевич Хрушчевнинг маслаҳати билан ҳар гектарда 60 минг туп эмас, балки 50 минг туп ҳосил етиштиряпмиз. Чунки Никита Сергеевич 1961 йил 13 ноябрда колхозимизда меҳмон бўлганларида, бригадамиз даласини ҳам келиб кўрдилар. Ана шунда ҳар уяда учтадан поя етиштирилаётганлигини танқид қилиб, «Пояларнинг бундай ғужум бўлиши мақбул эмас. Уяда бирикки поя бўлганида уларнинг ҳар бири кўп нур олади ва кўпроқ дон беради. Колхоз бундан ютиб чиқади. Хўжаликка оддий кўкпоя тонналари эмас, балки озуқа моддалари кўп бўлган маккажўхори керак», деган эдилар. Биз шундан бери ана шу маслаҳат асосида иш тутаётирмиз. Очиғини айтиш керакки, бундан фақат ютяпмиз.

Бу жуда тўғри гап. Любовь Ли даласида «малика» ўз жамолини кўрсатиши биланоқ, 6-8 сантиметр чуқурликда ишланади ва озиқлантирилади. Орадан 10-15 кун ўтгач, иккинчи парвариш ўтказилиб бўлади.

Уруғ қадаш, экинни парвариш қилишда Алексей Ан, Владимир Сим каби механизаторлар бу йил ҳам роса ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишди. Миришкорлар экинни ўз вақтида ишлаш, озиқлантириш билан бир вақтда суғоришни ҳам агротехника қоидалари асосида уюштирдилар. Улар одатда ерга уруғ қадалганидан кейин 20-25 кун ўтгач биринчи суғоришни бошлайдилар. Суғоришга Ҳамро Нурматов, Отабой Нишонбоев, Леонид Кан каби энг яхши сувчилар ажратилган. Тадбиркорлар ўсимликнинг ривожини ҳисобга олган ҳолда, ўғит ва сувдан тўғри фойдаланиб, барча агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга оширмоқдалар.

«Малика»нинг ҳозирги ривожи деҳқончилик «тили»га тўла тушуниб олган бригада азаматларининг ваъдадагидан ҳам мўл ҳосил етиштиришидан далолат бериб турибди. Улар сентябрь ойининг охирларида олтин донларни йиғиштира бошлайдилар. Маккажўхори ўрим-йиғими бошлангунча экин яна бир марта озиқлантирилади ва суғорилади.

Любовь Ли бригадаси аъзолари яхши меҳнат қилиш билан бирга, яхши дам оладилар. Биз бу аҳил коллектив аъзоларининг ҳаёти, маданий-маиший турмуши, моддий манфаатдорлиги билан ҳам қизиқдик.

... Қишлоқнинг кўркам кўчалари бўйлаб кетяпмиз. Икки томонда бир хилда қурилган янги уйлар жамолини кўз-кўз қилади. Ана шу уйларда бригаданинг Юсуф Мусаев, Толиб Маҳкамов, Отабой Нишонбоев каби кўпгина аъзолари туришади. Уларнинг ҳар бири ўтган йили ўртача 600 меҳнат куни ишлаган ва ҳар бир меҳнат кунига 4 сўм 10 тийиндан ҳақ олган. Колхоз ҳам миришкорлар меҳнатини муносиб тақдирлайди. Ҳар йили ўнлаб янги уйлар қурилиб, илғорларга берилади. Уйнинг ҳақи 5 йил муддат ичида меҳнат куни ҳисобидан ундирилади. Колхозчилар бой, бадавлат яшаяптилар. Чунки улар ҳалол меҳнат гаштини суришяпти.

«Малика» ишқида жўшиб меҳнат қилаётган лафзи ҳалоллар даласида ҳам, даврасида ҳам хурсандчилик. Чунки улар ҳадемай мўл-кўл маккажўхори дони топшириб, эл-юртга, она-Ватанга ғалаба рапорти берадилар. Ҳа, маккажўхори соҳиблари ўша куннинг завқи-шавқи билан меҳнат қиляптилар.

К. ШУКУРОВА,
Э. ОХУНОВА.

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ ПОСТЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ ИШЛАРИГА ЭЪТИБОР КУЧАЙТИРИЛСИН

Қорақалпоғистон область партия комитети ва автоном республика Министрлар Совети 1963 йилнинг 27 сентябрида «Қорақалпоғистон АССР колхоз ва совхозларида 1963—1965 йилларда маданий-оқартув муассасаларини ривожлантиришнинг уч йиллик плани ҳақида» қарор қабул қилган эди. Партия-давлат контроли комитети ана шу қарор жойларда қандай бажарилаётганлигини текширди.

Маданий-оқартув муассасалари қурилиши деярли ҳамма районларда суст боряпти. Тўрткўл бошқармасида (район ижроия комитетининг раиси ўртоқ С. Ражабов) 16 та клуб ўрнига 2 та, 29 та кутубхона ўрнига 3 та кутубхона қурилди. Ленин номли, Киров номли, «Қизил Ўзбекистон», «Коммуна» колхозларида қурилиш ишлари ҳозиргача бошлангани йўқ. «Партия XXI съезди» колхозида битта дала шийпони фойдаланишга берилди, холос.

Кегайли бошқармасидаги Куйбишев номли, Энгельс номли, «Кегайли», «Эркин дарё» совхозларида клуб, кутубхона қурилишининг бориши билан бирор ташкилот шуғулланмаяпти.

Автоном республикада янгидан 5 та халқ театри тузилиши керак эди. Ҳозиргача бирорта ҳам театр ташкил қилингани йўқ. Маданият университетлари, бадиий ҳаваскорлар тўгараклари сони кўпайиш ўрнига камайиб кетди.

В. ДУРИШКИН,
Қорақалпоғистон область партия комитети ва автоном республика Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитети инспектори.

Рассом М. Воробейчиков.

ҲАМ ДОН, ҲАМ ПАХТА!

Тошкент области колхоз ва совхозлари давлат омборларига ўтган йилдагига қараганда 2 миллион 300 минг пуд кўп, яъни 4 миллион 703 минг пуд дон топширдилар. Юқори Чирчиқ, Бўка, Ўрта Чирчиқ, Калинин ва Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармалари социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб адо этди. Оққўрғон ва Бекобод ишлаб чиқариш бошқармаларидаги хўжаликлар ҳам ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар.

Дон етиштиришни кўпайтириш ва давлатга ғалла сотишда Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Коммуна», «Ўзбекистон», «Гулистон», «Политотдел», Янгийўл бошқармасига қарашли Свердлов номли, Карл Маркс номли, Ўрта Чирчиқдаги «Коммунизм», «Полярная звезда», Свердлов номли, Бекободдаги Дзержинский номли колхозлар, 1- «Оҳангарон», «Кўкорол» совхозлари, «Тошкент» наслчилик совхози ва бошқа хўжаликлар алоҳида ўрнак кўрсатдилар.

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Свердлов номли колхознинг А. Усмонов, «Ленинизм» колхозининг М. Орипова, Оққўрғондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг Н. Жўрабоев, «Москва» колхозининг Д. Шоҳимардонов, Калинин бошқармасидаги «Правда» колхозининг С. Султонов ўртоқлар раҳбарлик қилган юз центнерчи комсомол-ёшлар бригадалари ҳар гектар ердан 40 центнердан ошириб буғдой ва арпа йиғиб олдилар.

Мамлакатимиздаги машҳур ғаллакорларнинг илғор методи асосида ишлаётган 312 та механизациялашган звено ажойиб зафарларни қўлга киритди. Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги 1- «Оҳангарон» совхозининг комбайнчиси И. Холбеков, «Тошкент» наслчилик совхозидан Х. Баймаков, «Коммунизм» колхозидан Н. Нигматуллин, «Полярная звезда» колхозидан М. Ким, «Кўк-орол» совхозидан М. Аханов ва П. Шарипов, шунингдек бошқа кўпгина механизаторлар меҳнатда айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Суғориладиган ерларда маккажўхоридан юқори ҳосил етиштириш устаси Любовь Ли изидан бораётган юзлаб бригада ва звенолар бу қимматбаҳо экиндан кўплаб дон ва мўл силосбоп кўкпоя етиштириш учун сабот-матонат билан курашмоқдалар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН ДОНЧИЛИК ЗВЕНОЛАРИ БОШЛИҚЛАРИ КЕНГАШИДА.

Механизациялашган дончилик звенолари бошлиқларининг кеча Тошкентда бўлиб ўтган область кенгаши қатнашчилари қишлоқ хўжалигини интенсивлаш асосида пахта, дон, сабзавот, картошка, каноп ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш юзасидан кенг фикр алмашдилар. Бўка бошқармасига қарашли Свердлов номли колхознинг ғаллачилик звеноси бошлиғи А. Облоёров, Юқори Чирчиқ бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг раиси М. Мирмуҳаммедов, Ўрта Чирчиқдаги «Коммунизм» колхозининг механизациялашган звеноси бошлиғи Ковальчук ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, кузги дон экинлари экишга тайёргарликни ҳозирги кунларданоқ кенг кўламда авж олдириб юбориш кераклиги ҳақида гапирдилар.

Маълумки, бу йил бир қатор хўжаликлар дон етиштиришда, айниқса уни ўриб-йиғиб олишда қўл меҳнатидан кўп фойдаландилар, машиналар эса ишга солинмади. Кенгаш қатнашчилари буни танқид қилиш билан етти йилликнинг охирги йилида 7-8 кишидан иборат механизациялашган звенолар тузиб, уларга 250 гектардан лалмикор ерларни бириктиб қўйиб, бошоқли экинлар етиштиришга аҳд қилдилар.

Кенгаш қатнашчилари ерларни кузги дон экиш учун ўз вақтида ҳайдаб қўйиш ҳамда яхши шудгор қилинган ерларга уруғни энг қулай агротехника муддатларида белгиланган нормада сепиш, унинг мўлжалланган чуқурликка тушишига эришиш ва бир текисда ундириб олиш ҳақида ҳам гапирдилар. Механизатор - ғаллакор звено бошлиқлари ана шу масала юзасидан областдаги барча қишлоқ меҳнаткашларига қарата очиқ хат қабул қилдилар.

Ўзбек деҳқонларининг қадрдон дўсти Никита Сергеевич Хрушчевнинг қишлоқ хўжалигида меҳнатга ишнинг пировард натижаларига қараб ҳақ тўлашни жорий қилиш, етиштирилган ҳосилнинг миқдори ва сифатига қараб, унинг таннархи қанча камайганини ҳисобга олиб ҳақ тўлашнинг жорий қилиниши зарурлиги тўғрисидаги оқилона фикри якдиллик билан қўллаб-қувватланди.

Кенгаш қатнашчиларини машҳур маккажўхорикор Любовь Ли «Политотдел» колхози меҳнаткашлари номидан самимий қутлади.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов ва Тошкент қишлоқ область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов ўртоқлар қатнашдилар ва нутқ сўзладилар.

Ҳ. ТОЖИБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

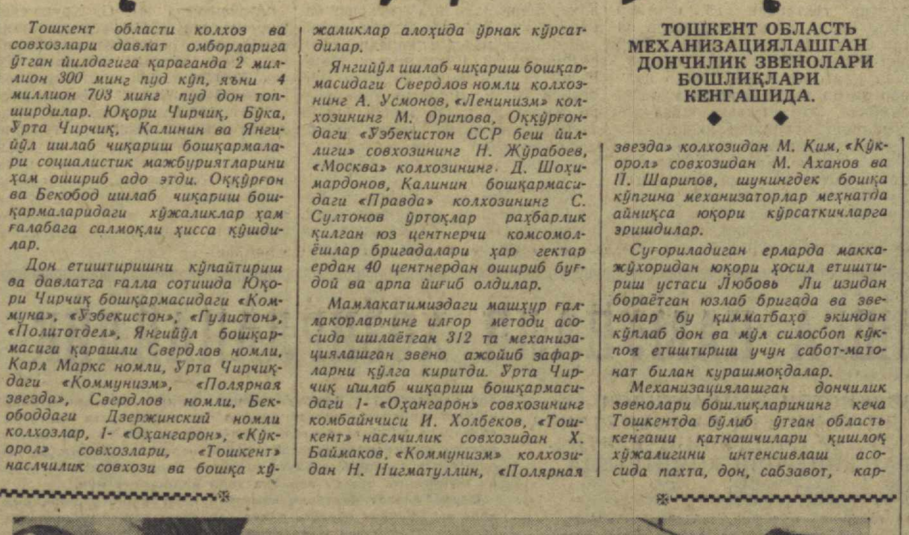

Суратда: кенгаш қатнашчиларидан бир группаси.

И. Глауберзон фотоси.

«КОСМОС-38», «КОСМОС-39» ВА «КОСМОС-40» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1964 йил 18 августда Совет Иттифоқида Ернинг «Космос-38», «Космос-39» ва «Космос-40» сунъий йўлдошлари учирилди.

Учала йўлдош ҳам янги типдаги битта учирувчи ракета ёрдамида орбитага чиқарилди.

Йўлдошларга, 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ, космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратура ўрнатилган.

Дастлабки маълумотларга қараганда, учала йўлдош ҳам бошланғич параметрлари қуйидагича бўлган яқин орбиталар бўйлаб ҳаракат қилмоқда:

— Айланиш даври 95,2 минут;
— Ер юзасидан энг узоқ масофаси (апогейда) 876 километр.
— Энг яқин масофаси (перигейда) 210 километр;
— Орбиталарнинг экватор текислигига оғиш бурчаги 56 градус 10 минут.

Йўлдошларга илмий аппаратуралардан ташқари 20,034 ва 90,156; 20,084 ва 90,378; 19,800 ва 89,102 мегагерц частоталарда ишловчи «Маяк» радиопередатчиклари ўрнатилган.

Йўлдошларга ўрнатилган аппаратура нормал ишламоқда. Бу учириш янги учирувчи ракеталарнинг юксак техника хусусиятлари борлигини тасдиқлади.

Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ ШАРАФИГА

МОСКВА

МОСКВА, 17 август. (ТАСС). Бугун Совет Армияси Марказий театрида СССР Ҳаво Флоти кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишни СССР мудофаа министрининг ўринбосари, авиация бош маршали К. А. Вершинин қисқача нутқ сўзлаб очди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига ва СССР Министрлар Советига якдиллик билан табрикнома қабул қилдилар.

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон меҳнаткашлари традицион байрамни—СССР Ҳаво Флоти кунини кенг нишонладилар. 18 августда Тошкент Округ Офицерлар уйида бўлиб ўтган тантанали мажлис ана шу муҳим кунга бағишланди.

Мажлис қатнашчилари давомли қарсаклар остида ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Президиумини фахрий президиумга сайладилар.

С. Ф. Долгушин ўз докладида совет шунқорларининг шонли ишлари ҳақида сўзлади. (ЎзТАГ).

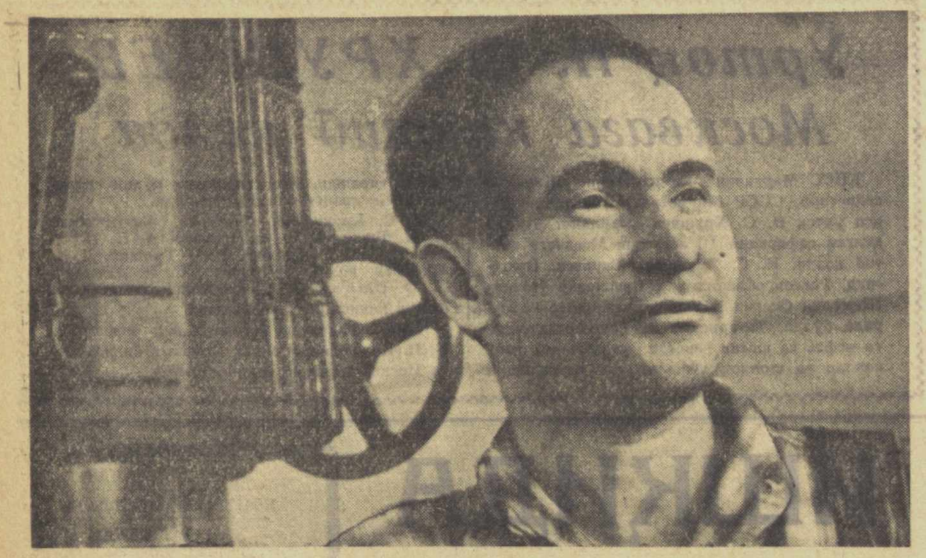

ТОШКЕНТДАГИ «Компрессор» заводининг Коммунистик меҳнат зарбдори Муҳаммад Курмашев бир йўла тўртта станокни бошқармоқда. Кунлик топшириқни 1,5 баравар ошириб адо этмоқда. Суратда: фрезерчи М. Курмашев. И. Глауберзон фотоси.

МОСКВАЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛАМИЗ

ОДИМ

Москвадаги ўн беш корхона ишчилари ҳар бир ишлаб чиқараётган буюмларимиз фойда келтирсин, бирорта ҳам буюм зарар келтирмасин, деган ташаббус билан чиқдилар. Бу ташаббус ўзининг конкретлиги билан кишининг диққатини ўзига тортади. Улар хом ашёни тежабтергаб сарфлайлик, янги техника ва илғор технологияга таянайлик, дейишмоқда. Ҳақиқатан ҳам янги техника ва илғор технологияга ихлос қўйишда гап кўп.

Ҳозир мен ишлаётган алюминий участкасида илгари ҳам пахта териш машиналари учун планкалар ишлаб чиқариларди. Лекин бир планка ўн уч иш жараёнидан ўтиб тайёр бўларди. Ушанда — 1960 йилда планка алоҳида станокларда тайёрланган пайтда бир ишчи сменада юзта, кўпи билан 120 та планка ишлаб чиқара оларди. Участкада эса бу иш билан ўшанда 30 ишчи банд бўлган. 1961 йилда планка ишлаб чиқариш бўйича участкага ярим автомат линия ўрнатилди. Бир ишчи бир йўла уч иш жараёнини бошқариб, ҳар сменада 1150 тадан ошириб планка ишлаб чиқара бошлади. Киши бошига планка ишлаб чиқариш ўн баравар ортди. Лекин участкамиз коллективи бу билан қаноатланиб қолмади.

Заводимиз конструкторлари автоматик линияни яна такомиллаштириб бердилар. 1962 йилда автомат линия ишга туширилди. Энди бир ишчи 1960 йилдагига нисбатан 17 ишчининг ишини бажара бошлади. Бир ишчи ҳар сменада 1300 тадан планка ишлаб чиқариш имконига эга бўлиб қолди.

Планка ишлаб чиқарадиган автомат линия йил сайин такомиллашиб бормоқда. Уни сменада икки кишигина бошқаради. Мен, шу линияда ҳам пармаловчи, ҳам созловчи бўлиб ишлайман. Бир ойда план бўйича 30 минг дона планка ишлаб чиқаришим керак. Аслида эса 37-38 минг дона планка тайёрлашга муваффақ бўлаётирман. Автомат линия жоннинг роҳати. Вақтида созлаб турсангиз, тўхтовсиз ишлайверади.

Шунинг учун энг аввало ҳар бир буюмни зарар кўрмасдан, фақат фойда олиб ишлаб чиқаришга эришиш учун янги техника ва илғор технологияга ихлос қўйиш керак. Иш жараёнлари қанчалик механизациялашгани ва автоматлашгани сари кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилаверади. Корхоналарда айрим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш бўйича зарар кўраётган коллективлар янги техникада ва илғор технологияда ишлашга ўтишлари лозим. Шундагина катта одим ташлаш, корхонанинг рентабель ишлашига ҳисса қўшиш мумкин.

Н. ҚОРАБОЕВ,

«Ташсельмаш» заводи 3-механика цехи алюминий участкаси пармаловчиси.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ ИССИҚКЎЛ ВОДИЙСИДА

ПРЖЕВАЛЬСК, (Қирғизистон ССР), 17 август (матбуот группаси). Қирғизистонда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев Ўрта Осиёдаги энг йирик кўл — Иссиққўл водийсига сайр қилди. Самолёт эрта билан Пржевальск шаҳри аэродромига қўнди. Минг-минглаб меҳнаткашлар шаҳар кўчаларига чиқиб, Никита Сергеевични самимий табрикладилар. Бу ерга ўртоқ Н. С. Хрушчев билан бирга КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Поляков, шунингдек Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Т. Қулатов, республика Министрлар Советининг Раиси Б. Мамбетов, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари М. А. Гавриловлар ҳам келдилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев аэродромдан улуғ рус олими ва сайёҳи, Марказий Осиё районларининг биринчи тадқиқотчиси Н. М. Пржевальский ёдгорлиги томон йўл олди. Осиёнинг кўп районларини тадқиқ қилиш ишига катта ҳисса қўшган ана шу атоқли олимнинг қабри ҳам шу ёдгорлик ёнида. Н. М. Пржевальский ёдгорлиги устига дашт бургутининг скульптураси қўйилган. Бу бургут Осиё қитъасининг текшириб кўрилмаган бепоён ерларини тадқиқ қилишга дадил интилган Пржевальский жасоратининг рамзидир.

Н. С. Хрушчев ёдгорликни кўздан кечиргандан кейин Н. М. Пржевальскийнинг мемориал музейида бўлди. Музей ходимлари бу ерга қўйилган экспонатлар билан Никита Сергеевични таништирдилар, олимнинг баъзи саёҳатлари қандай хусусиятларга эга эканлиги ҳақида сўзлаб бердилар.

Сўнгра Н. С. Хрушчев Иссиққўл водийсига жўнаб кетди. Йўлнинг ҳар икки томонида буғдой, маккажўхори, картошка, кўкнор ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари мавж уриб ўсмоқда. Суғориладиган ерлар кетидан лалмикор далалар бошланади. Одамлар посёлкаларнинг кўчаларига тўпланишиб, Никита Сергеевич Хрушчевни қизғин табриклайдилар.

...Машиналар «Заря коммунизма колхозига келиб тўхтайди. Колхоз раиси ўртоқ Полтавский Н. С. Хрушчевга меҳнат рапортини топширади. Бу рапортда колхознинг ажойиб муваффақиятлари тўғрисида гапирилади. Бу йил колхозда гектар бошига 28 центнер дон ҳосили олинди. Суғориладиган ерларда экилган «безостая-1» навли буғдойдан гектар бошига 55-60 центнер ҳосил етиштирилди. Колхозчилар давлатга 23 минг центнер дон, 16 минг центнер картошка сотадилар. Колхоз чорваси ғоят ривожланган. Бу ерда 40 минг қўй боқилмоқда. Хўжалик давлатга кўп миқдорда гўшт, жун етказиб бермоқда.

Фрунзе номли колхознинг марказида дала меҳнаткашлари ўртоқ Н. С. Хрушчевни самимий табрикладилар. Бу колхозда кўкнори экини етиштириш яхши ўзлаштирилган. Медицина учун қимматли бўлган кўкнордан гектар бошига 50 килограммга етказиб ҳосил етиштирилмоқда. Бир гектар ерга экилган кўкнор хўжаликка 5 минг сўм даромад бермоқда. Тупишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Божинский ва партком секретари ўртоқ Урозбеков Иссиққўл водийси қишлоқ хўжалиги катта имкониятларга эга эканлиги тўғрисида Н. С. Хрушчевга сўзлаб берадилар.

«Безостая-1» навли буғдой Н. С. Хрушчевнинг эътиборини ўзига жалб этди. Никита Сергеевич бу ерда ана шу буғдойдан қанча ҳосил олинмоқда, деб сўрайди. Унга бу буғдой лалмикор ерларга экилди ва гектар бошига 18-20 центнер ҳосил олинса керак, деб жавоб қайтардилар.

— Бу ажойиб нав, — дейди Н. С. Хрушчев, — аммо мен сизларга «мироновская-808» навини ҳам синаб кўришни маслаҳат берар эдим. Бу нав, — дейди Н. С. Хрушчев, — сизнинг шароитингизда, эҳтимол, кўпроқ ҳосил бериб қолар. Тажриба қилиб, текшириб кўринг. Сизнинг шароитингизда энг кўп ҳосил берадиган навларни экиш керак.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Иссиққўл водийси бўйлаб машинада ўтар экан, бу ерларда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун катта имкониятлар борлигини таъкидлади. Бу ерларнинг иқлими ўртача, қиши унчалик совуқ эмас, ёз фасли иссиқ бўлади. Бундай шароитда Иссиққўл водийсидаги суғориладиган ерларда силосбоп маккажўхори, дон, картошка ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириш мумкин. Иссиққўл водийсидаги колхоз ва совхозлар эспарцет, беда ва бошқа ўтларни экишлари керак. Ҳозир август ойининг ўртаси бўлса ҳам, ҳамма ерда эспарцетнинг пушти гуллари кўриниб турибди. Беда гуллабди. Лекин ҳеч қаерда асалари уялари кўринмайди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев бу ерда асаларичиликни ривожлантириш зарурлигига эътиборни жалб этди.

Машиналар кундуз соат иккида мовий Иссиққўл соҳилига келиб тўхтади. Бу кўлнинг бўйи 186 километр, эни эса 50-80 километр келади. Соҳилдаги қия қумлоқ ерлар Иссиққўлда меҳнаткашларнинг дам олишини уюштириш учун жуда катта қулайлик туғдиради. Чўмилиш мавсумида сувнинг ҳарорати 20-25 градус бўлади. Ана шу мавсум 15 июндан 15 сентябргача давом этади. Ҳозир август ойининг иккинчи ярмида ҳам кўлнинг соҳилларида неча юзлаб чодирлар қуриб қўйилган, одамлар чўмилишяпти, баданларини офтобга тоблашяпти. Никита Сергеевич сувнинг ҳароратини синаб кўрмоқчи бўлиб, дам олувчилар билан бирга чўмилди. Икки ўртада суҳбат бошланиб кетди. Дам олувчилар бу ерга Олмаота, Тошкент, Свердловск, Фрунзедан келганликларини айтдилар. Улар суҳбат вақтида Иссиққўлга юксак баҳо бердилар. Дам олувчилар Иссиққўлнинг иқлим шароити Қримнинг шароитидан қолишмаслигини айтдилар. Ҳаво қуруқ ва мусаффо, мовий кўлнинг суви илиқ. Бу ерда балиқчилар бемалол балиқ овлайдилар. Кўлдан салнарида Тянь-Шань тизма тоғлари чўзилиб кетган. Қор билан қопланган тоғ чўққилари қуёш нурида ярқираб турибди.

— Бу ерда дам олиш учун ҳақиқатан ҳам жуда яхши шароит бор экан, — дейди Никита Сергеевич. — Академик Лаврентьев ҳар йили Иссиққўлга келиб дам олаётганлигини ва ана шу ажойиб кўл соҳилларидагидек қулай шароитни бошқа жойларда топиш қийин эканлигини менга айтган эди. Энди сизларнинг ҳузурингизга келиб, бу ерларни кўргач, ўртоқ Лаврентьевнинг сўзлари тўғри эканлигига ишонч ҳосил қилдим. Иссиққўлда дам олаётган кишиларга ҳавасинг келади. Биз бу жойни ўзлаштиришимиз, бу ерда пансионатлар, дам олиш уйлари, санаторийлар қуришимиз зарур. Ўрта Осиё, Урал, Сибирь районларидан минг-минглаб меҳнаткашларнинг дам олиш ва даволаниш учун бу ерга келишларига аминман. Иссиққўл — Ўрта Осиё Қримидир.

Дам олувчилар Н. С. Хрушчевнинг фикрини қизғин маъқулладилар.

Шундан кейин Н. С. Хрушчев катерга тушиб, Иссиққўл бўйлаб сайр қилди, кўлнинг соҳилларини, шифохоналарни кўздан кечирди. Бу ерда шифохоналар ҳали кам. Иссиққўлнинг қумлоқ соҳиллари касаба союз ва соғлиқни сақлаш ходимларини ўзига чорламоқда. Улар бу ерда меҳнаткашларнинг дам олиши ва даволанишини ташкил этишлари керак. Иссиққўл соҳилларида шифобахш иссиқ чашмалар кўп бўлганлиги учун ҳам шуни эслатиб ўтишга тўғри келади. Бу ерда балчиқ билан даволашни уюштириш мумкин. Буларнинг ҳаммаси ажойиб Иссиққўлдан меҳнаткашларнинг дам олиши ва даволаниши учун фойдаланиш зарур эканлигини кўрсатади.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев шу куниёқ Фрунзе шаҳрига қайтиб келди.

СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАРДАН ЯХШИРОҚ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Фрунзе шаҳрида мутахассис-ирригаторлар, партия ва хўжалик ходимлари билан суҳбатлашди

ФРУНЗЕ, 18 август. (Матбуот группаси). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун Ўрта Осиёнинг мутахассис-ирригаторлари, партия ва хўжалик ходимлари билан учрашди. КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Поляков у билан бирга бўлди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Қирғизистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Т. Усубалиев, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Т. Қулатов, республика Министрлар Советининг Раиси Б. Мамбетов, КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси раисининг ўринбосарлари В. К. Акулинцев ва С. М. Веселов, Ўрта Осиё Пахтачилик давлат комитетининг раиси В. Н. Куликов, Ўрта Осиё ирригация ва янги совхозлар қурилиши бош бошқармасининг бошлиғи А. А. Саркисов ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Суҳбат вақтида суғориладиган ерлардан яхшироқ фойдаланиш, ирригация қурилиши, суғоришни янада механизациялаштириш ва янги техникани жорий қилиш, машинада пахта теришни кўпайтиришга тааллуқли амалий масалалар муҳокама қилинди. Шу билан бирга, Ўрта Осиё республикаларида пахта, гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун катта имкониятлар борлиги таъкидлаб ўтилди.

Ўрта Осиё ирригация ва янги совхозлар қурилиши бош бошқармасининг бошлиғи А. А. Саркисов Мирзачўлдаги ерларни ўзлаштириш қандай бораётганлиги, шу ерда ташкил қилинган хўжаликларнинг иши тўғрисида гапириб, суғоришни ва зовурлар қазишни механизациялаштиришни такомиллаштиришга тааллуқли масалаларга тўхталиб ўтди. Ҳозирги вақтда, деди ўртоқ Саркисов, янги суғориш техникасининг намуналари яратилиб, пахта далаларида синаб кўрилмоқда. Бу, эгат олиб суғорадиган, сунъий ёмғир ёғдирадиган ва экинларга тупроқ тагидан сув юборадиган машиналардир. Суғоришда полиэтилен қувурлар ва плёнкалар, капрон шланглардан фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга. Ирригаторлар саноат бундай буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтиради, деб умид қилмоқдалар.

Ғўзани суғориш ва парвариш қилишда прогрессив усулларни жорий этиш Мирзачўлда ташкил қилинган янги совхозларнинг ҳосилдорликни ошириши ва давлатга кўпроқ пахта бериши учун имконият туғдиради. Мамлакатга донг таратган 6-совхоз 1962 йилда ҳар гектардан 18 центнер, 1963 йилда 20 центнер пахта олган бўлса, бу йил 8 минг гектардан иборат бутун экин майдонининг ҳар гектаридан 24-25 центнер ҳосил териб олишни мўлжалламоқда. 26-ва 1-совхозларда ҳам ҳосилнинг кўриниши яхши.

Н. С. Хрушчев суғориш учун янги техника яратиш соҳасидаги ишни давом эттириш керак, дейди. Сувни узоққа пуркаб берадиган икки консолли сунъий ёмғир ёғдирувчи установкалардан кенг фойдаланиш зарур.

Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, дейди «Средазхлопок» давлат комитетининг раиси В. Н. Куликов, Ўрта Осиё республикаларида 260 минг гектар ерни сунъий ёмғир ёғдириш методи билан суғориш мумкин. Бу эса сув сарфини анча камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва пахта ҳосилдорлигини кўпайтириш имкониятини беради. Ўртоқ Куликов гидропоника усулида пахта етиштиришдан иборат диққатга сазовор тажриба ҳақида гапиради. У, шунингдек пахта далаларининг аҳволига таъриф бериб, қанча ҳосил олинишини кутилаётганини маълум қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ўз нутқини машинада пахта териш, терим технологиясини ва пахта тайёрлашни ташкил этишни такомиллаштириш масалаларига бағишлади.

КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси раисининг ўринбосарлари В. К. Акулинцев ва С. М. Веселов, давлат ирригация махсус конструкторлик бюросининг бошлиғи В. М. Весманов ва бошқа ўртоқлар сувли ерлардан фойдаланишни яхшилаш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ялпи ҳосилини кўпайтириш хусусида конкрет таклифлар билан чиқдилар.

Пировардида, ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Суҳбат қатнашчилари «Янги суғориш ва сунъий ёмғир ёғдириш машиналари» деган ҳужжатли кинофильмни кўрдилар...

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бугун Фрунзедан жўнаб кетди.

Аэродромда Н. С. Хрушчевни Қирғизистон Республикасининг раҳбарлари, меҳнаткашларнинг вакиллари кузатиб қўйдилар. Ўртоқ Хрушчев самимий кутиб олганликлари учун Қирғизистон меҳнаткашларига ташаккур айтди ҳамда уларга қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли якунлангиз, саноат ишлаб чиқариш планларини бажарингиз, республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришингиз, деб тилак билдирди.

АГИТАТОРЛАР ОВОЗИ БАРАЛЛА ЯНГРАСИН

(ГАЗЕТХОНЛАРИМИЗ ХАТЛАРИДАН)

Йиғим терим мавсуми яқинлашяпти. Республикамиз деҳқонлари мўл ҳосил учун курашнинг охирги, нозик пайтида турибдилар. 3 миллион 600 минг тонналик катта хирмонни дангал кўтаришимиз шу кеча-кундуздаги мардона меҳнатимизга боғлиқ. Ҳадемасдан пахтазор қўйнига бири-биридан эпчил, бири-биридан чевар теримчилар, минглаб «зангори кема»ларнинг дарғалари йўл оладилар.

Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйи нишонланадиган бу йилда давлат омборларига камида 3 миллион 600 минг тонна «оқ олтин» топшириш улуғ вазифамиздир.

Шу кеча-кундузда ҳосилга ҳосил қўшишда кимки жон куйдирса, қаердаки, коммунистлар ташкилотчилик кўрсатса, оммавий сиёсий ишлар кучайтириб юборилса, пахтакорларнинг маданий-маиший турмуши ҳақида ғамхўрлик қилинса, ўша ерда муваффақият қозонилиши шак-шубҳасиздир. Шу топда пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни намунали ташкил қилиш айниқса муҳимдир.

Омманинг ташаббусига ҳамиша бошчилик қилиб келган, ишнинг кўзини биладиган кўпгина партия ташкилотлари пахта йиғим-терими арафасида оммавий-сиёсий ишларни янада яхшилаш, жанговар агитациянинг таъсирчанлигини тобора ошириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Редакциямизга қишлоқ мухбирларидан келаётган кўплаб хат-хабарлар йиғим-теримга тайёргарлик арафасида қишлоқ жойларда оммавий-сиёсий агитация ишларининг кенг қулоч отаётганлигига бағишлангандир.

«Янгибоғ бошқармасидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг азаматлари, — деб ёзади Ш. Маҳмудов, — бу йил 850 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан ҳосил кўтариш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Колхоз аъзолари ўртасида оммавий-сиёсий ишлар намунали йўлга қўйилган. Бу пахтакорларни мўл ҳосил учун курашга отлантиришда ёрдам бермоқда. Колхоз партия ташкилоти терим арафасида агитаторлар составини қайта кўриб чиқди, агитаторлар қиладиган ишларнинг аниқ режасини тузиб берди. Бу эса ҳар бир бригадада, ҳар бир звенода кишиларга сиёсий таъсир ўтказишни кучайтириб юборди. Колхозчиларнинг ғайратига-ғайрат қўшилди».

Андижон бошқармасидаги «Партия XXII съезди» колхозидан Азимжон Қорахўжаев қуйидаги хабарни ёзиб юборган: «Колхозимиз агитаторлари йиғим-терим мавсумига астойдил тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар ҳосилни машиналар билан йиғиб-териб олишнинг ҳар тарафлама афзалликларини кўрсатадиган жонли мисоллар асосида суҳбат ўтказишга тайёрланиб, дала шийпонларида оммавий-сиёсий ишларни намунали олиб бормоқдалар. Қишлоқ меҳнаткашлари содда ва мазмунли бундай суҳбатлардан ғоят хурсанд».

Бироқ, айрим хўжаликларнинг партия ташкилотлари ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли ҳал қилишда, кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашда оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларнинг аҳамияти нақадар зўр эканлигини унутиб қўймоқдалар. Чунончи, Олтиариқ бошқармасидаги «Сўх» совхозини олиб кўрайлик. Бу — йирик хўжалик. Коллектив олдида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдек муҳим вазифа турибди. Лекин совхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Ҳ. Нишонов) кишиларнинг ташаббускорлигини ошириш, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш ҳақида жиддий қайғурмаётир. Бу ҳақда совхоздаги Калинин номли мактаб ўқитувчиси Ортиқбой Уринов ва совхоз ишчиси Эли Раҳмонзода ўртоқлар куйиниб хабар қилишади.

— Совхоз партия ташкилоти ҳисобида юзлаб агитаторларнинг рўйхати бор, — дейилади уларнинг хатида. — Бироқ, қайси агитатор нима иш қилаётганидан партия ташкилоти бехабар. Яна шуниси таажжубланарлики, бошқарма партия комитетининг инспектор-партия ташкилотчиси ўртоқ А. Азимов совхозга тез-тез келиб туради-ю, лекин бу ерда оммавий-сиёсий ишларнинг аҳволи билан чуқур қизиқмайди.

Олтиариқ бошқармасидаги бошқа айрим колхозларда ҳам дала шийпонлари оммавий агитациянинг чинакам марказига айлантирилмаган. Пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий агитация кучайтирилмаган.

Қишлоқ мухбирларидан К. Машарипов, А. Раҳмонов (Хоразм области), М. Турсунов (Сурхондарё области), А. Набиев (Самарқанд области), А. Содиқов, С. Пўлатов (Тошкент шаҳри), Т. Қурбонов (Бухоро области), А. Турдибоев (Фарғона области), Р. Бобоев (Сирдарё области), И. Башкиров, А. Ниёзов (Бўка райони) ўртоқлар ҳам республикамизнинг айрим колхоз-совхозларида оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилгани, шунингдек, баъзи бир жойларда бу муҳим ишга эътибор берилмаётгани ҳақида хат-хабар ёзиб юборишган.

Терим арафасида ва пахта терими бошланадиган биринчи кунданоқ дала шийпонларида агитаторларнинг овози баралла эшитилиб турсин. Сиёсий агитациянинг қудратли кучи республикамиз пахтакорлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни муддатидан илгари шараф билан бажаришга қаратилган бўлсин.

СИЗ суратда кўриб турган Юнусбек Маткаримов Тошкент экскаватор заводида коммунистик меҳнат бригадасида ишлайди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллигига бошланган социалистик мусобақада у биринчилар қаторида бормоқда. Кўп ҳам сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда. И. Глауберзон фотоси.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

МЕХАНИЗАЦИЯ — ҚАНОТИМИЗ

Ёш пахтакорларнинг Бутуниттифоқ IV слёти олдидан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг органи «Ёш ленинчи» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталари кеча қўшма сон чиқарди.

Газеталарнинг биринчи саҳифасида Фарғона қишлоқ область партия комитетининг секретари ўртоқ М. Иброҳимовнинг «Тарих давом этяпти» сарлавҳали мақоласи бор.

Қўшма сонда Сирдарё область, Ильич ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Правда» колхози комсомол комитетининг секретари Усмонжон Рустамов, Фарғона область, Ленинград ишлаб чиқариш бошқармасидаги Энгельс номли колхоз комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи Маҳбуба Насриддинова ўртоқларнинг мақолалари, машинанинг туғилиши деган фоторепортаж, қизиқарли факт ва рақамлар келтирилган.

«Ёш ленинчи» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталари ёш механизаторларнинг ишига бағишлаб сермазмун материаллар уюштиришган.

ПАХТАНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШГА НАМУНАЛИ ҲОЗИРЛАНАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети шу йил 11 июлда қарор чиқариб, пахта тозалаш саноати раҳбарларига пахта йиғим-терим кампаниясига тайёргарлик кўриш юзасидан кенг кўламдаги ишлар программасини амалга ошириш вазифасини топширдилар. Энг муҳими — шундай қилиш керакки, ҳар бир тайёрлов пункти теримнинг дастлабки куниданоқ тўхтовсиз ишлаб, колхоз ва совхозлардан янги пахта ҳосилини сира пайсалга солмай қабул қилиб оладиган бўлсин. Пахта тозалаш саноати ходимларининг энг муҳим вазифаси — қоп-қанорсиз келтириладиган пахтани қабул қилиб олишни намунали уюштириш, машинада пахта териш топшириқларининг муваффақиятли бажарилишига бутун чоралар блан ёрдам беришдан иборат.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети томонидан Самарқанд, Андижон, Хоразм, Сирдарё ва Тошкент областларида ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, пахта тозалаш саноатининг ходимлари ўз олдиларига қўйилган масъулиятли вазифаларни бажариш учун ҳали ҳамма чораларни кўрган эмаслар. Партия-давлат контроли комитети тайёрлов шохобчасини янги пахта ҳосилини қабул қилиб олишга ҳозирлаш қандай аҳволда эканини қараб чиқиб, «Средазглавхлопкопром»нинг, область пахта тайёрлаш трестлари ва пахта тозалаш заводларининг баъзи ходимлари беғамлик қилаётганликларини, бу ғоят муҳим ишда ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайдиган сусткашликка йўл қўяётганликларини ва шу тариқа ўтган йилги хатоларни такрорлаётганликларини қайд қилиб ўтди. Ўтган йили кўпгина тайёрлов пунктлари пахта терими суръатлари тезлашиб кетган маҳалда ғафлатда қолган эдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА РЕСПУБЛИКА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

Белгиланган графикка мувофиқ, тайёрлов шохобчаси янги ҳосилни қабул қилиб олишга 25 августгача тугал тахт қилиб қўйилиши лозим. Аммо, республикадаги 369 та тайёрлов пунктидан атиги 22 таси тахт қилинган, 271 та қуритиш-тозалаш цехидан фақат 35 та цехнинг ускуналари ремонтдан чиқарилган. Ғарам майдончалари қуриш ва ремонт қилиш, янги автотарозилар ўрнатиш, тайёрлов пунктларидаги механизация воситаларини ремонт қилиш соҳасидаги ишлар ҳаддан ташқари кечга сурилиб кетди. Атиги 36 та тайёрлов пункти территорияларни кенгайтириш ва янги майдончалар қуришга киришди, ҳолбуки бу иш 134 та пунктда амалга оширилиши керак эди.

Пахта тайёрлаш трестлари ва пахта тозалаш заводларининг баъзи раҳбарлари ўзларининг ёмон ишлаётганликларини яшириш учун ҳисобот рақамларини ошириб кўрсатмоқдалар. Масалан, Тошкент пахта тайёрлаш трестининг маълумотида 19 та қуритиш-тозалаш цехи тахт қилинди, деб кўрсатилган бўлса, ҳақиқатда учта цех тайёр, холос. Сирдарё областидаги Бахт пахта заводининг Призаводской, Верхневолинский ва Т. Шевченко номли тайёрлов пунктларида 64 та ғарам майдончаси, 24 та транспортёр ва иккита пахта узатувчи механизм ремонт қилинмагани ҳолда, ремонтдан чиқарилди, деб маълумот бериб юборилди. Андижондаги 3. пахта заводида ҳақиқатда ремонт қилинмаган 30 та транспортёр тайёр ускуналар тўғрисидаги маълумотга қўшиб юборилган. Гулистон пахта заводига қарашли Шўрўзак тайёрлов пунктида ва бошқа бир қанча тайёрлов пунктларида ҳам ана шунга ўхшаш ошириб ёзишларга йўл қўйилган.

Машинасозлик саноатининг корхоналари пахта тайёрловчилар олдидаги ўз мажбуриятларини дуруст бажармаяптилар. «Узбекхлопкомаш» заводи бу йил республикадаги пахта заводларига 1.239 та лентали питатель ва 389 та ўн саккиз метрли транспортёр етказиб бериши керак эди. Бироқ, август ойининг ўрталаригача 55 та питатель берди, транспортёрларни жўнатишга эса бу корхона ҳали киришгани йўқ.

Партия-давлат контроли комитети қайд қилиб ўтдики, Сирдарё ва Тошкент область пахта тайёрлаш трестларининг раҳбарлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг қарорини бажаришда ҳаммадан кўра кўпроқ интизомсизлик қилдилар. Бу трестларнинг бошқарувчилари ва бош инженерлари бўлган Файзуллаев, Михайлов, Нишонбоев ва Губарев ўртоқлар пахта заводлари ва тайёрлов пунктларидаги ишларнинг аҳволидан дуруст хабардор эмаслар, белгиланган топшириқларни бажармаётган ходимларга нисбатан муросасозлик қилиб келмоқдалар. Ана шу трестларнинг раҳбарлари агар тайёрлов шохобчаси янги пахта ҳосилини қабул қилиб олишга икки ҳафта муддат ичида тахт қилиб қўйилмаса, ўзлари қаттиқ жавобгарликка тортилажаклари ҳақида огоҳлантирилдилар.

Партия-давлат контроли комитети Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши Пахта тозалаш саноати бош бошқармаси раҳбарларининг очиб ташланган камчиликларни жуда қисқа муддат ичида тугатамиз ва пахта заводлари ҳамда тайёрлов пунктларининг 1964 йилги пахта ҳосилини қабул қилиб олиш, қуритиш ва қайта ишлашга ўз вақтида ҳозирлаш юзасидан зарур чораларни кўрамиз, деган гапларини маълумотга олиб қўйди.

Областлардаги партия-давлат контроли органларига пахта заводлари ва тайёрлов пунктларини янги мавсумга тахт қилиш қандай бораётганлиги устидан қаттиқ контроль ўрнатиш вазифаси топширилди. Пахта заводлари ва тайёрлов пунктларига қуритиш барабанлари, лентали питателлар, транспортёрлар ва бошқа ускуналар етказиб берувчи «Узбекхлопкомаш», «Андижанирмаш», Қўқондаги «Большевик» заводлари ва бошқа корхоналарнинг иши доимий контроль остига олинди. (ЎзТАГ).

19 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
№ 193 (12.847).

МЎЛ ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРАЙЛИК

500 МИНГ ТОННА СИЛОС УЧУН

Фарғона области хўжаликларида маккажўхорини ўриб олиш ва ундан силос бостириш авж олиб кетди. Силос тайёрлашда Поп бошқармаси хўжаликлари пешқадамлик қиляпти. Бу бошқармада ҳозиргача салкам 2 минг тонна силос бостирилди.

Охунбобоев, Фарғона ва Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармаларидаги хўжаликларда ҳам иш қизғин кетмоқда. Бу йил область хўжаликларида қарийб ярим миллион тонна силос бостирилади.

Т. МАҲМУДОВ.

ИККИНЧИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги 1-«Оҳангарон» совхози коллективи икки йилга етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаш учун курашмоқда. 7 минг тонна дағал хашак тайёрланиб бир йиллик топшириқ адо этилди. Иккинчи йил ҳисобига ҳам 1000 тоннадан ортиқ хашак тайёрланди.

Ўртоқ С. Матқосимов бошқарувчилик қилаётган 1-бўлимда пландаги 1500 тонна ўрнига 2350 тонна хашак тайёрланди. Пичан қўра ва молхоналар олдига ташиб келтирилиб, ғарам қилинмоқда.

Бошқармадаги Охунбобоев номли колхознинг Сайфиддин Исмоилов бошлиқ бригадаси аъзолари эса силос бостиришни авж олдириб юбордилар. Бу ишда комбайнчи Сергей Ли, шофёрлар Ортиқ Пўлатов, Бўрибой Маматов жонбозлик билан ишламоқдалар. Ҳозиргина 10 тоннадан кўпроқ силос траншеяларга жойланди. Колхозда бу йил маккажўхори поясидан 3200 тонна силос бостирилади.

Т. ХУШНАЗАРОВ, Ю. АҲРОРОВ.

10 МИНГ ТОННАДАН ОШДИ

Қарши бошқармасидаги «Москва» колхози чорвадорлари бу йил далаларда ўтнинг мўл бўлганидан фойдаланиб, икки йилга етадиган дағал хашак тайёрлаб қўйишга ҳаракат қилмоқдалар. Колхоз чорвадорлари ҳозиргача 10 минг тоннадан ортиқ янтоқ, сомон, каррак тайёрладилар.

Н. АЛЛАЕРОВ.

ИМКОНИЯТ БЎЛСА ҲАМ...

Ғиждувон бошқармасидаги Калинин номли колхоз 5970 тонна дағал хашак тўплаши керак. Хўжаликда бу топшириқни ортиғи билан адо этиш учун ҳамма имкониятлар бор. Шўркўл ва Тўдакўл чўлларида бу йил ўт мўл бўлган. Колхозда ем-хашак тўплайдиган 3 та бригада ташкил этилиб, ҳар бирига ишчи кучи ва техника бириктириб қўйилган. Лекин колхоз раҳбарлари бу бригадаларда ишни пухта ташкил этишга, ем-хашак тайёрлашни кучайтиришга яхши эътибор бермаётирлар. Бунинг оқибатида эндигина 1600 тонна дағал хашак жамғарилди.

Бедачилик соҳасида ҳам иш бундан яхши эмас. 324 гектар майдондаги эски ва янги бедадан эндигина 620 центнер пичан тайёрланди. Колхозда ем-хашак тайёрлашни бутун чоралар билан кучайтириш керак.

Р. ГАДОЙМУРОДОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг аъзоси.

ФАРОВОН ҲАЁТ ЧЎҚҚИСИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг «Турмуш маданиятини юксалтириш, ўтмиш сарқитларини тугатиш — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим шарти» деган қарори «Правда» колхозида ҳаётга қандай татбиқ этилмоқда? Бу ердаги пахтакорлар, механизаторлар, чорвадорлар, қурувчилар ўз иши, турмушидан мамнун. Қишлоқнинг кексаю ёши коммунистик маъмурчилик бунёдга келтириш иштиёқи билан тўлиб-тошган. Эртага бадавлат, маданий ҳаёт кечираман десанг — бугун кўпроқ маҳсулот етиштир, Ватан омборини бойликка тўлдиришга ўз улушингни қўш! Тилларда ҳам, дилларда ҳам шу шиор. Шуни деб пахтакор пахтазорда жавлон уряпти, ғаллакор олтин бошоқларни саришталаяпти, чорвадор кунни тунга улаб меҳнат қиляпти. Бу табиий ҳолдир. Чунки ижодий меҳнат турмуш маданиятини юксалтиришнинг асосий омилидир.

— Меҳнат, — деди пленум қарорини ўрганиш учун ташкил этилган суҳбатда колхоз раиси Жуман Маманов, — инсон ақл-заковати, куч-қудратининг мезони. Инсонпарварлик фазилатлари, олижаноблик хислатлари, турмуш маданияти меҳнатда, фақат меҳнатда камол топади.

Колхоз ишлаб чиқариши ветеранларидан бири, юқори ҳосил устаси Исмат ака Очиловнинг юрак сўзлари янада ҳаяжонли бўлди.

— Меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини юксалтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, — деди у, — партия ва ҳукуматимизнинг жонажон ишидир. Партия программасида: **«Халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш партия фаолиятининг олий қонунидир. Коммунизм халқ томонидан ва халқ учун барпо этилади. Ҳамма нарса инсон учун, инсон бахт-саодати учун»** деган ибораларни ўқиганман. Биз шундай замонда яшаяпмизки, меҳнат қилиб чарчамайсан, киши. Ҳа, мен меҳнатдан бахт топдим, пири-бадавлат бўлдим.

Ўтмишда қора қозон қайнатиш учун кеча-кундуз ишлардик, заифаларимизнинг қўли косов, сочи супурги эди. Эндичи, аҳвол бутунлай бошқача. Данғиллама уйларда яшаяпмиз. Ильич чироқларидан нур ёғиляпти. Новвойхонада нонимиз, ошхонада ошимиз тайёр. Ҳамёнимиз пулга, омборимиз донга тўла, ишдан қайтгач, кино-концертга борамиз, телевизор кўрамиз.

«Правда» колхози правлениеси ва партия ташкилоти посёлка аҳолиси ҳақида, колхозчиларнинг маданий-маиший турмуши, кун сайин ўсиб бораётган талабларини қондириш тўғрисида катта ғамхўрлик қиляпти. Кейинги йилларда колхоз қишлоғи шу асосда қайта қуриляпти. Ҳар йили қурилиш ва ободончилик ишларига 300-350 минг сўм маблағ сарфланяпти.

Халқимизда «Қурган қураверади, турган тураверади», деган нақл бор. «Правда»чилар қурилиш ва ободончилик ишларини тез суръатлар билан давом эттирмоқдалар. 360 хўжаликнинг 70 проценти янги данғиллама уйларга кўчиб кирди. Шу йилнинг ўтган ойларида 450 ўринли клуб қурилди. Болалар боғча ва яслилари, медицина муассасалари, кутубхона, магазинлар, новвойхона, ошхона, меҳмонхона, сартарошхона ва бошқа маиший корхоналар узлуксиз ишлаётир. Аҳоли водопровод сувидан баҳраманд бўлди.

Бундан бир ярим ой муқаддам Тарас Шевченко номли ва «Правда» колхозлари бирлашиб йирик хўжаликка айланди. Правлениенинг қарори билан иккинчи участкага қадар 6,5 километр масофага водопровод қувури ётқизилди.

Хўжалик территориясидаги ички йўллар асфальтланди. Ўтган йиллари йўл-кўприк ремонтига 23-24 минг сўмдан маблағ сарфланган бўлса, бу йил қарийб 30 минг сўм сарфлаш кўзда тутиляпти. Янги боғлар, хиёбонлар ташкил қилиняпти.

Хўжалик биноларини қуриш ҳам унутилаётгани йўқ. Пахта териш машиналари ва бошқа хил агрегатлар сақланадиган автотрактор парки қурилди, чорва моллари учун бинолар қуриб битказилди.

Бироқ «ҳар тўкисда бир айб» деганларидек, маданий-маиший хизмат кўрсатишда баъзи камчиликлар ҳам йўқ эмас. Колхоз ҳар йили пахта тайёрлаш планини бажаради, пахтанинг ялпи тоннаси ортиб боряпти. Пилла, дон, чорва маҳсулотлари етиштириш ҳам йилдан-йилга кўпайяпти. Натижада колхознинг умумий даромади ўсяпти. Ўтган йили 1 миллион 600 минг сўм даромад олинди. Бу йил даромадни 2 миллион 400 минг сўмга етказиш кўзда тутиляпти. Колхозчиларнинг даромади ҳам шу тарзда ортиб боряпти. Бўлинмас фонддаги маблағнинг муттасил кўпайиб туриши жуда катта қурилишлар қилиш имкониятини бераётир.

Колхоз 180 минг сўм маблағ сарфлаб ўн бир йиллик мактаб биноси қурди. Хўжаликда 80 га яқин пенсионерлар бўлиб, ҳар ойда 2 минг сўмча пенсия пули тўланади. Ҳар йили колхозчилардан 70-80 киши Совет Иттифоқидаги ва республикамиздаги ҳушманзара жойларга бориб дам олиб қайтади. Колхозчиларнинг ўғил-қизлари пионер лагерларида бепул дам олади. Мана шундай катта тадбирларни сира толиқмай амалга ошираётган хўжаликда кийим бичиш-тикиш, этикдўзлик устахонаси қурилмаган. Кир ювиш, дазмоллаш хонаси очиш ҳеч кимнинг хаёлига келмаган. Битта маиший хизмат кўрсатиш комбинати қурилиб усталарнинг боши қовуштирилса, колхозчиларнинг мушкули осон бўлади-ку.

Шу ҳақда эътироз билдирган колхоз механизатори Жўра Равшанов бундай деди:

— Колхозимизнинг ўзида маиший хизмат кўрсатиш комбинати очилса меҳнат унуми янада баракали бўлади. Лекин арзимаган нарса учун районга борамиз. Бу камчилик фақат бизда эмас, бошқа жойларда ҳам бор. Менимча, ҳамма хўжаликларда маиший хизмат кўрсатиш комбинати очиш, кийим-кечак тикиш, кир ювиб, кийим дазмоллашдан тортиб йиртиқ-ямоққача бўлган ҳамма иш шу комбинатда бажарилишини таъминлашга вақт етди.

Механизаторнинг гапида жон бор. Маиший эҳтиёжга сарфланадиган вақтни қисқартириш маданий ҳордиқ чиқариш учун вақтни кўпайтириш демакдир. Бўш вақтда киши китоб, газета-журналлар ўқиб сиёсий онгини оширсин, фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларни ўргансин.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳақли эътирозлардан тўғри хулоса чиқарди. Ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб маиший хизмат кўрсатиш комбинати қуришга қарор қилди. Бу муҳим иш яқин фурсатда бошлаб юборилади. Шунга лойиқ қурилиш материали хўжаликнинг ўзидан топилади.

Меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини юксалтириш ҳақида гап бораркан, хонадонларни газлаштириш ва телефонлаштириш масаласини четлаб ўтиб бўлмайди. Тўғри, ҳозир ҳам анчагина хонадонлар газлаштирилди, лекин бу оз. «Зангори олов» барча хонадонларда узлуксиз ёниши, ҳамма хонадонларга телефон аппарати ўрнатилиши керак. Бу масала ҳам муваффақиятли ҳал қилиняпти.

— Биз шаҳдам қадамлар билан олға боряпмиз, колхозчиларимиз етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун жонбозлик кўрсатяпти, — сўзини якунлади раис, — давлатга пилла, дон сотиш йиллик планлари тўла ва ошириб бажарилди. Гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етказиб бериш планлари ҳам сўзсиз бажарилади. Етти йилликнинг олтинчи босқичида 1862 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлат омборига 30 центнердан «оқ олтин» тўкишимиз керак. Ҳозир бутун куч ва техника воситалари ана шу юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштиришга сафарбар этилган.

Суҳбатда колхозчилар маданий-маиший хизмат билан бирга кишилар онгини ўстириш, ахлоқ нормаларига риоя қилиш ниҳоятда зарур эканлигини айтишди.

Сафимизда ҳуснбузарлар борлигидан кўз юмолмаймиз, дейишди улар. Бундайлар оз бўлса-да, бор. Кўпинча эски урф-одатларни ўтмиш сарқити деб атаймиз. Бизнингча, дангасалик, ишёқмаслик, юлғичлик, безорилик, иғвогарликни ҳам шундай деб аташ мақбулдир. Бутун жамоатчилик унга қарши қаттиқ ўт очиши лозим. Ўтмишнинг ана шу сарқитларини узил-кесил тугатсак турмуш маданиятимиз янада гўзаллашади.

* * *

«Правда» колхози Сирдарё бошқармасидаги экономикаси мустаҳкам, колхозчиларнинг моддий-маданий фаровонлиги тобора юксалиб бораётган хўжаликлардан биридир. Ўз турмуш маданиятини юксалтириш, фаровон ҳаёт чўққисига интилишларида, кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ишларда партиямиз кўрсатмалари жанговар программа бўлмоқда.

Ҳ. НУЪМОНОВ, М. НАЗАРОВ, «Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ҲАЛИ ҲОСИЛИНГИЗ КАМ, САМАРҚАНДЛИКЛАР!

МУСОБАҚАДОШЛАР МАСЛАҲАТИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдирган Ленин орденли Самарқанд областининг меҳнаткашлари дастлабки муваффақиятларни қўлга киритиб, ҳаммани қувонтирмоқдалар. Областда ғалла ва пилла тайёрлаш планлари муваффақиятли бажарилди. Энди навбат пахтакорларга. Хўш, улар 345 минг тонна «оқ олтин» етиштириш юзасидан шу кеча-кундузда қандай иш олиб бораётирлар?

Каттақўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Крупская номли, Норпойдаги «Самарқанд», Киров номли, Пойариқ бошқармасидаги Энгельс номли, Куйбишев номли колхозларда ғўза жуда ҳосилдор бўлиб ўсяпти. Бу хўжаликларнинг азаматлари ғўза парваришини ҳамон қизғин давом эттириб, ҳосилга ҳосил қўшмоқдалар.

Каттақўрғондаги Крупская номли колхознинг Зулайхо Ҳамидова бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси бу йил ҳам 50 центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори бўлиб чиқди. Бригада ғўзаларининг ҳар бир тупида ўртача 8-10 тадан тўқ кўсак санайсиз. Лекин заррача хотиржамланиш йўқ. Ҳамма бир тан-бир жон бўлиб, далада ишламоқда. Иккита «Универсал» икки томонлама культивация қилиб турибди.

Қани энди, Каттақўрғоннинг бошқа хўжаликларида ҳам аҳвол шундай бўлса. Ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Киров номли, Навоий номли, «Ленинизм», «Правда», Калинин номли колхозларда ва «Зарафшон» совхозида бўлганларида, Зулайхо Ҳамидова бошлиқ бригаданинг ғўзаларидек ғўзаларни кам учратдилар. Бу хўжаликларда ҳозирданоқ иш бўшаштириб юборилибди. Натижада бор ҳосил ҳам қўлдан бой берилаётир.

«Зарафшон» совхозининг ўртоқ М. Очилов бошқарувчилик қилаётган бўлимида қайси картани кўздан кечирманг, бегона ўтлар қисиб ётган ғўзаларга дуч келасиз. Бу эса меҳнат интизомининг издан чиқарилганлигининг оқибатидир. Мутахассисларнинг ҳисобича, ҳозир ҳар бир туп ғўзада ўртача битта-иккитадан кўсак бор. Агар иш тўхтатиб қўйилса, бўлим бу йил ҳам бултургидек маррани ололмаслиги турган гап. Бошқарувчи ўртоқ Очилов буни жуда яхши билади. Лекин, била туриб ғўза парваришини қизғин давом эттириш тўғрисида жиддий ўйламайди.

Умуман, бу йил 65 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган Каттақўрғон ишлаб чиқариш бошқармасида ғўза парваришини шунга яраша уюштирилмаган. Ишчи кучи ва техника воситаларидан унумли фойдаланилмаётир. «Ленин йўли» колхозида 32 та чопиқ трактори бор. Далада эса фақат 8 тасининг ишлаётганлигини кўрасиз.

Ленин номли, «Партия XXII съезди», «Москва» колхозларида ғўза жуда бўйига ўсиб бораётганига қарамай, уни чеканка қилиш ҳамон судраляпти. Бошқарма хўжаликларида 75 та чеканка қилиш машинасидан атиги 16 таси ишлаяпти.

Пойариқ ишлаб чиқариш бошқармаси пахтакорларининг ҳиммати бу йил янада баланд. Улар 29 минг гектар майдонда 61 минг тонна «оқ олтин»ни қоплайдиган даражада ҳосил етиштиришлари керак. Тўғри, бу бошқармада ҳам айрим колхозлар, бригадалар ва звенолар июнь, июль ойларида қандай шижоат кўрсатган бўлсалар, августни ҳосилга ҳосил қўшиш ойлиги деб эълон қилиб, ҳозир ҳам шундай ишламоқдалар. Культивацияни озиқлантиришга, суғоришни чеканкага қўшиб олиб бормоқдалар. Лекин бошқарманинг ҳамма хўжаликларида иш бир хилда эмас. Ҳали ривожланишдан орқада қолган ғўзалар минг гектарлаб майдонни ташкил этади.

Ана шундай майдонларнинг кўпчилиги ўртоқ Юсупов директорлик қилаётган «Даҳбед» совхозида мавжуд. Лекин раҳбарлар айрим карталардаги бўйдор ғўзаларнинг кўкига маҳлиё бўлиб, парваришни тўхтатиб қўйишмоқда. Ўртоқ А. Эргашев бошқарувчилик қилаётган бўлимда бу кайфият айниқса ҳукм сурмоқда.

Пахта йиғим-терими ҳам яқинлашиб келяпти. Область хўжаликларида эса ҳали бунинг тараддуди кўрилмаётир. Айниқса, машинада пахта теришга тайёргарлик суст. Пойариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли, Норпойдаги «Самарқанд» колхозларини мустасно қилганда, кўпчилик хўжаликларда ҳали механик-ҳайдовчилар тайёрлаш, агрегатларни ремонтдан чиқариш ишларига дурустроқ киришилгани йўқ.

Хуллас, мусобақадош Бухоро областидан Самарқандга келган ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари қайси бошқармада, колхоз ва совхозда бўлишмасин, «ҳали ҳосилингиз кам, самарқандлик ўртоқлар! Шунинг учун ғўза парваришини 10 сентябргача қизғин давом эттирмасаларингиз бўлмайди» дейишяпти.

О. УСМОНҚУЛОВ, Самарқанд область «Ленин йўли» газетасининг ходими.
Х. ҚОДИРОВ, «Бухоро ҳақиқати» газетасининг мухбири.

„ЗАНГОРИ КЕМА" КАПИТАНЛАРИ

ПАХТА йиғим-терими мавсуми яқинлашмоқда. Колхоз ва совхозларда теримга тайёргарлик ишлари кун сайин кучайтириляпти. Илғор хўжаликларда эса машина теримига пухта тайёргарлик кўрилмоқда, механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрланаётир. Ҳазорасп ишлаб чиқариш бошқармасидаги Нариманов номли колхозда яқиндагина 10-синфни битирган қизлар механик-ҳайдовчилик касбини эгаллаш истагини билдирдилар. Бу олижаноб ишга бел боғлаган 60 га яқин қизга колхознинг тажрибали механизатори Искандар Рўзибоев пахта териш техникасини қунт билан ўргатмоқда. Чапдаги суратда Искандар Рўзибоев курсантлар билан амалий машғулот ўтказмоқда. Ўнгдаги суратда эса Дурси Йўлдошева ва Саломат Ҳамроевани кўриб турибсиз. Улар Ромитон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ромитон» совхози ҳузурида ташкил этилган қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртини яқинда битириб чиққан қизлардан. Шу йилнинг ўзида билим юртини 60 қиз битириб, «зангори кема»ни бошқариш ҳуқуқини олди.

В. Никонов, Ш. Мўминов фотолари. (ЎзТАГ фотохроникаси).

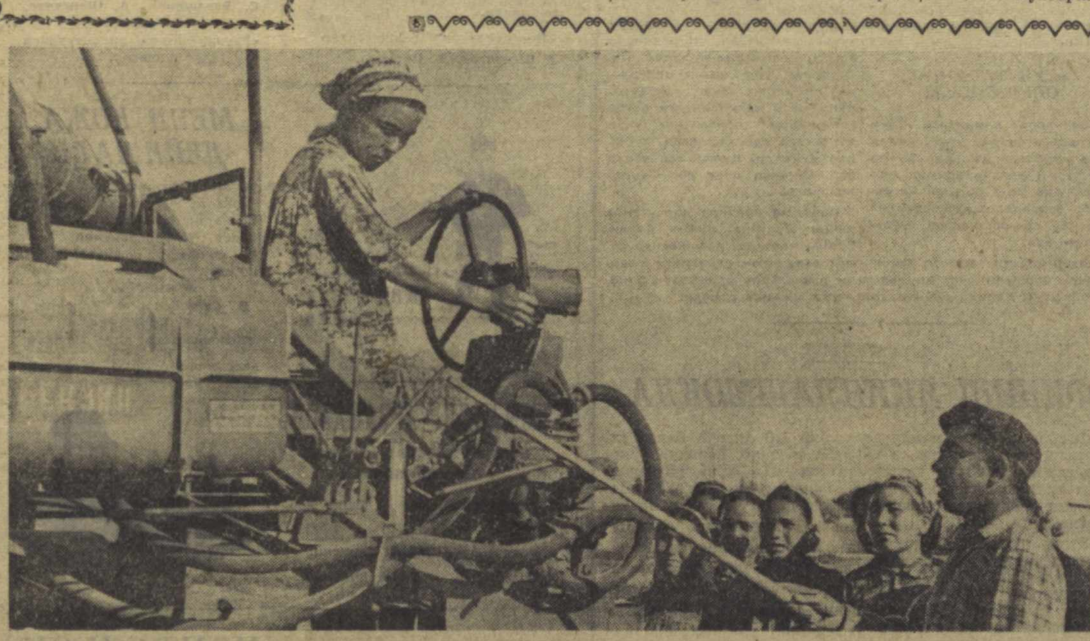

Хатлардан сатрлар

АНДИЖОН. Марҳамат районидаги «Победа» колхозида медпункт, касалхона ва туғруқхона бинолари қуриб битказилди. Ленин номли колхоз марказида эса янги алоқа бўлими ишлай бошлади.

Т. Аҳмадалиев, Р. Каримов.

ФАРҒОНА. Олтиариқ районида кўнгилли ўт ўчириш жамияти ташкил қилинди.

Ю. Эминов.

ЧИРЧИҚ. Шаҳарнинг истироҳат боғида китобхонлар «Тиканли симлар орқасидаги Ринг» китобининг автори Георгий Свиридов ва асар қаҳрамони билан учрашдилар.

Т. Сихарулидзе.

Пойтахтимизнинг Максим Горький номли истироҳат боғида «Ўзбекистонда ҳимия» кечаси ўтказилди.

В. Флоренцов.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Журналнинг август сони «Партиянинг олий қонуни» сарлавҳали бош мақола билан очилади. Бу сонда партия-давлат контроли комитетларига кўмаклашиш группалари ва постлари тўғрисида Низом эълон қилинган.

«Қишлоқ хўжалигини интенсивлаштириш учун» рубрикаси остида Шўрчи ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари Д. Алибоевнинг «Мажбурият бажарилади», Оққўрғон бошқармасидаги Димитров номли колхоз партия комитетининг секретари Т. Чиннибековнинг «Моҳир лубкорлар», С. Тўлагановнинг «400 пешқадамнинг бири», Б. Омоновнинг «Пахтазор чироқлари» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

Булардан ташқари «Шонли юбилейни муносиб кутиб олайлик» деган рубрика остида Ўзбекистон КП Қўқон шаҳар комитетининг секретари В. Козимовнинг «Партия ташкилоти ва социалистик мусобақа», Оҳангарондаги 9-шахта партия ташкилотининг секретари В. Ермаковнинг «Асл мақсад сари», Ф. Шариповнинг «Меҳнат унумдорлиги ошмоқда» сарлавҳали мақолалари ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Шунингдек, журналнинг «Бошланғич партия ташкилотлари иш тажрибасидан», «Идеология иши ва ҳаёт», «Хат ва хабарлар», «Саволларга жавоблар», «Танқид ва библиография» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар босилган.

ХОТИН-ҚИЗЛАР УЧУН, ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲАҚИДА

Чўл париси

Тонг. Майин шабада эсиб турибди. Салмоқдор кўсаклардан сирға тақҳан ғўзалар вазмин тебранади. Тонг ошиғи Турғунча ҳозиргина сувчилар томон шошиб ўтиб кетди.

Поёнини кўз илғамас катта пайкал. Шу ерда Ёқубжон Ҳатамов билан Олимжон Каримов ғўза суғоришяпти: уларни тунги суғоришнинг устаси дейишади. Турғунча тонгни ана шу сувчилар ҳузурида қаршилади.

— Ҳорманглар, йигитлар!

— Саломат бўлинг, келинг, опажон!

— Келдим. Хўш, тунда қийналмадиларингми?

— Йўқ, уйқуга «сўз бермадик», — жавоб қайтарди Ёқубжон. — Салкам бир ярим гектар ердаги ғўзани суғордик, чамамда.

— Жуда соз. Энди гап бундоқ. — Турғунча тиғ уриб чиқаётган қуёшга боқиб, кейин сувчиларга мақсадини айтди: — Кундузи ишлайдиган сувчимизнинг бир оз тоби қочиб қолди. Ғўзага ўзим қараб тураман, сизлар тушгача дам олинглар, майлими?

— Унақа бўлса кундузи ҳам ўзимиз ишлайверамиз, опажон, дам олиш бўлса қочмайди, шийпондами, тутнинг соясидами —навбати билан пича мизғиб олсак бас.

— Йўқ,—деди Турғунча норози оҳангда. — Сизлар туни билан мижжа қоқмай чиқдингиз. Одам — темир эмас. Дам олинглар. Мен ҳеч бўлмаса қизлардан бирортасини шерик қилиб олиб, сувни ўзим тараб тураман.

Йигитлар шийпон томон йўл олишди. Турғунча дарҳол ишга киришиб кетди. Уни колхозда «сув париси» деб бежиз айтишмайди. Пахтачиликда суяги қотган бу жувон Улуғ Ватан уруши йилларида йигитлар фронтда жанг қилган вақтда суғоришни ҳам, чопиқ қилишни ҳам, борингки, тўғри келган ишнинг ҳаммасини боплаган ўт юраклардан эди. Ҳозир ҳам баъзан йигитларга ибрат бўлсин деб ойдин кечаларда енг шимариб пахтазорга ўзи сув тараб қолади.

Турғунча чўлни чекинтиришга астойдил бел боғлаб чиққан вақтлардаги қийинчиликлар, машаққатлар, табиат инжиқликларини айтмайсизми?! Ер заранг, шўр, сув етарли эмас эди. Лекин чўлқуварлар бўш келишмаган, чўлни қадамба-қадам чекинтира бошлаган эди. Азаматлар кучли техника ёрдамида ерни обдон ағдариб ташлашди, қиши билан шўр ювишди, баҳорда шоли экишди. Йил сайин ерга ер қўшилди. Ниҳоят бригаданинг пахта майдони янги ер ҳисобига ўтган йилга келиб 83 гектарга етди ва гектаридан олинган ҳосил ўрта ҳисобда йигирма центнердан бир оз ошди. Бу — чўлқуварларнинг катта ғалабаси эди, албатта.

Бугун катта тўй арафасида Турғунчанинг бригадаси 112 гектар пахтазорнинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишни мўлжаллаб меҳнат қиляпти.

— Машина теримига ажратилган участкалардаги ғўзани шу топда айниқса эҳтиёт бўлиб культивация қилиш керак, — дейди Турғунча. — Чеканкадан кейин ҳосил шохлари ҳам, ҳосили ҳам кўпайиб кетди. Энди унинг бирорта шохи синмаслиги, кўраги узилмаслиги шарт. Катта хирмонимизнинг тақдири шу кунларда механизаторлар билан сувчиларимизнинг қўлида.

— Тушунамиз, опажон. Культивация худди сиз айтгандай бўляпти, —деди кулиб механизатор Худойберди Мирзатошев. — Ҳар битта кўсакни кўз қорачиғидай авайлаяпмиз. Ахир, унга ўзимизнинг меҳнатимиз сингяпти-ку.

— Сизлардан ҳаммамиз хурсандмиз, раҳмат! Ҳарқалай, бундан буён ҳам ҳушёр бўлинглар дейман-да, йигитлар.

Шу ерда биз Турғунча билан учрашиб, озгина бўлса ҳам суҳбатлашдик.

— Бизнинг бу йилги ниятимиз катта, — дейди у. —112 гектар ерда баракали ҳосил етишяпти. Шундан 90 гектардагисини шогирдим Мавлудахон Раҳмонова билан бирга иккита «зангори кема»да териб оламиз. Мўлжалимиз салкам 400 тонна. Ҳозир агрегатимиз мавсумга тахт.

— Ҳосил таннархи арзон бўладими?

— Албатта. Гектаридан 35 центнердан ҳосил оламиз. Ҳар центнер пахтага кўпи билан ўн беш сўм сарфлаймиз. Ҳар бир ишловчи ҳисобига камида 200 центнерган пахта олмоқчимиз.

Тиниб-тинчимас жувоннинг ишига қойил қолдик. У чиндан ҳам чўл бағрига қўл солган, уни бўстонга айлантирган миллионларнинг бири. Сиз бу жувон билан танишиб қўйинг: Охунбобоев районидаги «Ленинизм» колхозининг шунқори, Ёзёвон чўлларининг лочини. Унинг бригадасида август зарбдор ой деб эълон қилиниб, ҳар бир туп ғўза меҳр-муҳаббат билан ардоқланяпти. Чўлқуварлар ўз ғўзаларини пахта терими бошлангунча парвариш қилишмоқчи.

— Ҳар бир туп ғўзамизда ҳозир 8-10 тадан кўсак бор, — дейди Турғунча Мирзақандова, — пахта теримигача 13-18 тага етказамиз. Ана шу асосда сўз устидан чиқиб, серқуёш республикамизнинг катта тўйига энг яхши тўёна ҳозирлаймиз!

Т. МАҲМУДОВ.

Олам янгиликлари

Н. С. ХРУЩЕВНИНГ ФРУНЗЕДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ ҲАҚИДА ЧЕТ ЭЛЛАРДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

ПРАГА. «Руде право» газетаси Н. С. Хрушчевнинг Фрунзедаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқининг батафсил баёнини босиб чиқарди. Газета ўз сарлавҳасида жаҳон халқлари ер юзида мустаҳкам тинчлик бўлишини таъминлаш учун зўр ғайрат билан кураш олиб боришлари керак, деб таъкидлайди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи, деб уқтириб ўтади «Руде право» газетаси, агрессив кучларни огоҳлантириб айтдики, Кипрнинг ички ишларига аралашиш ва низоли масалаларни тинч аҳолини бомбардимон қилиш ҳамда ўққа тутиш йўли билан ҳал этишга уриниш ҳеч бир яхшиликка олиб келмайди.

Газета Совет Иттифоқи воқеаларнинг хатарли ривожланишига йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўрмоқда ва ўзининг ташқи сиёсатида бутун куч-ғайратини мустаҳкам тинчликка, қуролсизланишга ва давлатларнинг тинч-тотув яшашига эришиш учун сарф қилмоқда, деб ёзади.

* * *

ВАРШАВА. Польша газеталари Н. С. Хрушчевнинг Фрунзедаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқининг батафсил баёнини «Қўшма Штатлар — империализм жандарми», «Империалистларнинг Кипрга қарши фитнаси иплари Вашингтон ва Лондонга бориб тақалади», деган сарлавҳалар остида биринчи саҳифаларда босиб чиқардилар.

* * *

СОФИЯ. Болгариянинг «Работническо дело» ва «Народна младеж» газеталари Н. С. Хрушчевнинг Фрунзедаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқини «Кипр халқининг қудратли ҳимоячиси», «СССР ўзининг жанубий чегаралари яқинидаги қуролли низо хавфига бефарқ қарай олмайди» деган катта сарлавҳалар остида босиб чиқарди.

«Народна младеж» газетаси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқини шарҳлаб, қуйидагиларни ёзади: ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган ва ўзининг жанубий чегаралари ҳамда ана шу райондаги ўз дўстлари ва иттифоқчилари чегараларининг хавф-хатарсиз бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилаётган СССР Кипрга қарши агрессия ишқибозларини жиддий суратда огоҳлантирди, оролга қуролли ҳужум қилинган тақдирда бунга бефарқ қарай олмаслигини қатъий суратда таъкидлади.

Жаҳон жамоатчилиги, деб яна ёзади газета, Советлар мамлакатининг қудратли мадади билан Кипр халқи ўзининг адолатли курашида ғалаба қозонади, деб ишонади.

* * *

БЕЛГРАД. Белграднинг «Борба» ва «Политика» газеталари Н. С. Хрушчевнинг Фрунзеда ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқи баёнини кўзга яққол ташланадиган ўринларда босиб чиқардилар. «Политика» газетаси Совет ҳукумати бошлиғининг «туркларнинг бомбардимончи самолётлари Кипрга бомбалар ташласа, жазосиз қолмайди» деган сўзларини сарлавҳа ўрнида берган. Газета қуйидагиларни таъкидлайди: Н. С. Хрушчев агрессив кучларни огоҳлантириб айтдики, Кипрнинг ички ишларига аралашиш ва низоларни оролни бомбардимон қилиш ҳамда ўққа тутиш йўли билан ҳал этишга уринишлар ҳеч бир яхшиликка олиб келмайди. «Борба» газетасида Н. С. Хрушчев нутқининг баёни қуйидаги сарлавҳа остида босиб чиқарилди: «Туркия Кипрнинг суверенитетини ва кипрликларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилмоғи керак».

* * *

ЛОНДОН. Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Фрунзеда сўзлаган нутқида Кипр масаласи юзасидан айтган гаплари Англиядаги ҳамма газеталарнинг диққат марказида турибди. Газеталар бу нутқнинг баёнини биринчи саҳифаларда йирик сарлавҳалар остида эълон қилдилар: «Хрушчев айтади: Кипрдан қўлингни торт», («Дейли мейл»), «Империалистлар Кипрга қарши фитна уюштирмоқдалар — Хрушчев Ғарбни огоҳлантирмоқда» («Гардиан»), «Англия ўз қўшинларини олиб чиқиб кетиши керак, деб даъват қилинмоқда» («Дейли телеграф»).

КИПРНИНГ ЙЎЛИ — МУСТАҚИЛЛИК

АФИНА, 17 август. (ТАСС). Грецияга визит билан келган Кипр Республикаси ташқи ишлар министри С. Киприану бугун «Кипр ҳукуматининг йўли ўзгармас бўлиб қолади», деди. Афина информация агентлигининг хабар беришича, министр бу йўл Кипрнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини ҳам ўз ичига олган сўзсиз мустақиллигини билдиради, деб айтган.

Деҳли сув тошқини хавфи остида

ДЕҲЛИ, 17 август. (ТАСС). Ҳиндистон пойтахтида яна бошланган ёмғирлар шаҳарга янги кулфатлар келтирмоқда. Газеталардаги маълумотларга кўра, кейинги 24 соат ичида қулаб кетган уйларнинг харобазорлари тагида 7 киши ўлган ва 16 киши оғир шикаст еган. Бу ерда 16 соат давомида тўхтовсиз сел ёққан. Бугун матбуотда шаҳарнинг сув остида қолган турли районларининг фотосуратлари эълон қилинган. Деҳлининг шаҳар камбағаллари яшайдиган чекка районларида 500 кулбаҳи сув оқизиб кетган.

Жамна дарёсида сувнинг баландлиги сув тошқини хавфи борлиги тўғрисида огоҳлантирадиган белгига яна яқинлашмоқда.

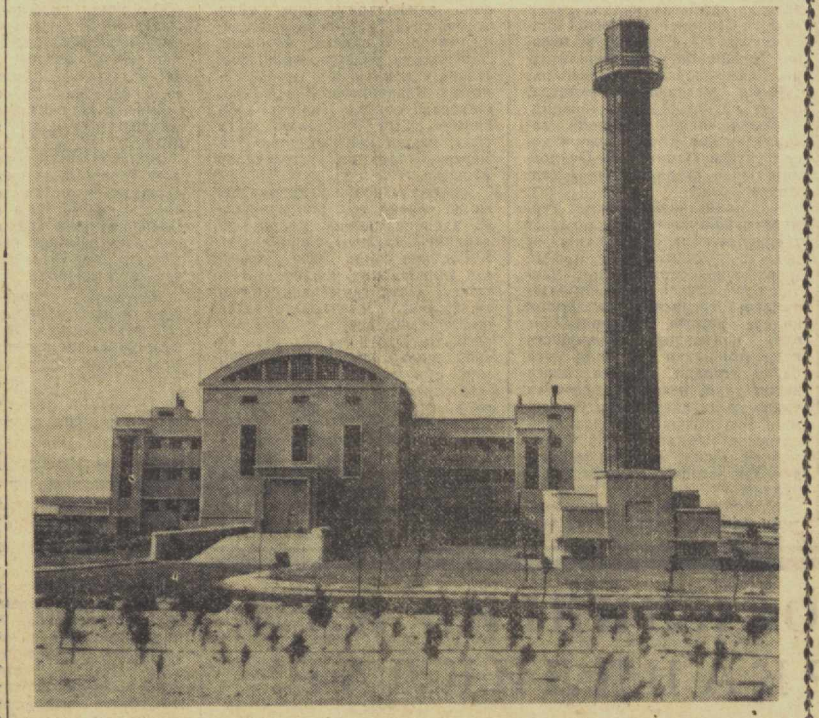

Бирлашган Араб Республикасида Совет Иттифоқининг ёрдами билан бутун Африкада биринчи атом маркази барпо этилди.

Суратда БАР да тикланган миллий атом реактори биносининг кўриниши.

ТАСС фотохроникаси.

ЧОМБЕ ЁРДАМ СЎРАМОҚДА

ЛОНДОН, 17 август. (ТАСС). Конго бош министри Чомбе Қўшма Штатларга мурожаат қилиб, узоқ масофаларга учадиган разведкачи самолётлар сўради. Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, Чомбе ўзининг бу илтимосини АҚШ давлат секретарининг Африка ишлари бўйича ёрдамчиси Меннен Уильямс билан учрашган вақтида баён этган. Уильямс ҳозирги вақтда Конгода бўлиб, конголик партизан кучларига қарши кураш олиб бориш учун Американинг ҳарбий ёрдамини кўпайтириш тўғрисида Чомбе билан музокаралар олиб бормоқда.

Леопольдвилдаги Америка элчихонасининг расмий вакили таъкидлаганидек, «АҚШ давлат департаментида Чомбенинг бу илтимосини рад этиш учун сабаб йўқ», деб айтган. Ҳозирнинг ўзида Конгода Американинг бир неча самолёти бор. Бу самолётлар Чомбенинг жазочи кучларига ёрдам бермоқдалар, жумладан, чомбечи жандармчиларнинг отрядларини партизан кучлари билан қуролли тўқнашувлар бўлаётган районларга кўчирмоқдалар.

Чомбе сўраётган разведкачи самолётларни америкалик учувчилар бошқаради, лекин улар расман Чомбе ихтиёрида бўлади, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири. Конгонинг ўз учувчилари йўқ. Қўшма Штатлар бундан илгари етказиб берган самолётларни Чомбега хизмат қилиш учун қабул этилган кубалик контрреволюционерлар бошқармоқда.

Мухбирнинг ёзишича, Чомбега разведкачи самолётлар конголик қўзғолончиларнинг контроли остидаги районларда ҳаво разведкаси ўтказиш учун талаб қилинади.

ЖАЗОЧИЛАР ЗАРБА ЕМОҚДА

ЛОНДОН, 17 август. (ТАСС). Анголадаги португалиялик мустамлакачи маъмурлар Португалиянинг Африкадаги шу мустамлакасида қўзғолончи отрядлар билан жазочи кучлар ўртасида қуролли тўқнашувлар тўхтамаётганлигини эътироф этишга мажбурдирлар. Рейтер агентлиги мухбирининг берган хабарига кўра, португалияликлар эълон қилган ахборотда айтилишича, 5 августдан 12 августгача бўлган даврда жазочилар 17 кишидан ажралганлар.

Ахборотдан маълум бўлишича, қўзғолончиларнинг отрядлари жазочиларнинг ҳарбий колонналарига ва Португалияликларнинг плантацияларига бир қанча ҳужумлар қилганлар.

АҚШ демократик партияси съездга тайёргарлик кўрмоқда

ВАШИНГТОН, 17 август. (ТАСС). Демократик партиянинг сайлов программаси лойиҳасини тайёрлаш комиссияси бугун бу ерда ўз ишини бошлади. Комиссия мамлакатдаги барча сиёсий ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, ҳукумат аъзолари, савдо-саноат доираларининг ва касаба союзларининг вакиллари бўлиб 200 га яқин кишининг ахборотини тинглайди.

Комиссия ўз ишини жума куни тугаллайди. Комиссия шу ахборотлар асосида сайлов программаси лойиҳасини тайёрлайди ва уни демократик партиянинг 24 августда Атлантик-Ситида очиладиган съезди тасдиқига киритади.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

ГАНА ВАКИЛЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Ўзбекистон меҳнаткашлари республиканинг экономикаси ва маданиятини ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятлари билан танишмоқ учун келган Гана областлари ҳукумат комиссарлари делегациясини зўр шодлик билан кутиб олмоқдалар.

Меҳмонлар Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Шарқ юлдузи» колхозида эртадан кечгача бўлдилар. Уларнинг шу колхоз раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Турсунқулов билан суҳбати ғоят қизғин ўтди.

Гана областларининг ҳукумат комиссарлари Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгаши ва республика Маориф ҳамда Соғлиқни сақлаш министрликларининг раҳбарлари билан суҳбат қилдилар. Улар Тошкентда тўқимачилик комбинатини ва В. И. Ленин номидаги Давлат университетини ҳам бориб кўрдилар.

* * *

Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Ж. Е. Хейган, С. В. Йебоа, Ж. Артур, Р. О. Амуако-Атта, Х. К. Бони, Е. Адамлардан иборат Гана областлари ҳукумат комиссарлари делегацияси ва делегация билан бирга келган Гананинг СССРдаги элчихонаси атташеси К. Ф. Пра Ўзбекистон билан танишиб бўлдилар. Ганалик меҳмонлар 18 августда Тошкентдан Москвага жўнаб кетишди.

Меҳмонлар жўнаб кетиш олдидан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов делегация аъзолари шарафига зиёфат берди.

Зиёфат вақтида Р. Қурбонов билан делегация бошлиғи, Гана Марказий областининг ҳукумат комиссари Ж. Е. Хейган қадаҳ кўтардилар.

Ж. Е. Хейган Ўзбекистон республикасида ўзларига кўрсатилган самимийлик ва эътибор учун миннатдорчилик изҳор қилди. У, саноат ва қишлоқ хўжалигининг турли соҳаларида Ўзбекистон эришган муваффақиятлар делегация аъзоларида катта таассурот қолдирганлигини таъкидлаб ўтди. Сизлар бу муваффақиятларга, дейди у, халқингиз сарфлаган жуда катта куч-ғайрат туфайли, Коммунистик партия, унинг Н. С. Хрушчев бошлиқ Марказий Комитети фаолияти туфайли эришдингиз. Гана делегациясининг бошлиғи Ўзбекистон бўйлаб қилган сафаридан мамнун эканлигини айтди.

ИТАЛИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Пролетар бирлиги Италия социалистик партияси Марказий Комитети раҳбарлигининг аъзоси Лучо Либертини бошчилигидаги шу партия делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов 18 августда меҳмонларни қабул қилди. Р. Н. Нишонов суҳбат вақтида республика экономикаси ва маданиятининг тараққиёти тўғрисида делегация аъзоларига батафсил гапириб берди, уларни қизиқтирувчи бир қанча саволларга жавоб қайтарди.

(ЎзТАГ).

Дам олиш соатида

АПН

ҚОЗОҒИСТОН ҚИМИЗИ

Қозоғистон Фанлар академиясининг Чорвачилик илмий-текшириш институтида бияларни механизация усулида соғиш учун «Цепочка» аппарати ихтиро қилинди. Бу аппарат билан етти бош бияни ярим минутда соғиш мумкин. Аппаратни икки киши бошқаради.

Янги аппарат синовдан яхши ўтди. Аппарат билан соғилган бийлардан қўлда соғилгандагига қараганда 25 процент кўп сут олинади.

Яқин йиллар ичида Қозоғистонда қимиз тайёрлаш 4 баравар кўпайиб, ҳар йили аҳолига 26 минг тонна қимиз етказиб берилади.

ПИЦУНДДА КУРОРТ

Абхазияда 10 минг киши дам оладиган Пицунд курорти қурилмоқда. Бу курорт об-ҳавоси, шифобахшлиги жиҳатидан Қора денгиз бўйидаги курортлардан қолишмайди.

Денгиз қирғоғидаги баландликда 6 та пансионат қурилмоқда. Уларнинг ҳар бири 14 қаватдан иборат бўлади. Пансионатнинг ҳар бир хонасида дам олувчиларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари, даволанишлари учун ҳамма қулайликлар бўлади. Ҳар сменада 20 минг кишига овқат тайёрлайдиган ошхона — фабрика ҳам қуриб битказилмоқда. Денгиз қирғоғида қурилаётган портда ҳам иш қизғин.

«СУВ ТАРАНИ» ОПЕРАЦИЯСИ

Ленинград яқинидаги Жанубий шоссе ёнида уруш йиллари қурилган дот бор. Бу ердан туриб жангчиларимиз душманга бир неча бор қақшатқич зарба берганлар. Урушдан кейин бу ер чакалакзор бўлиб қолган эди.

Ҳозир шаҳар кенгая бориб, унинг бир учи ана шу ерга етиб қолди. Лойиҳа бўйича дот турган ерда уй-жой бинолари қурилиши керак. Қурувчилар портлатувчиларни ёрдамга чақирдилар. Портлатиш материали сифатида сув танланди. Икки метр қалинликдаги бетон деворларни портлатиш учун дот ичига қум солинган бочкалар қўйилди. Қумда эса заряд бор. Шундан сўнг дот сувга оқизилди.

Портлаш пайтида дот устида кичик булутча пайдо бўлди. Сув — портлаш натижасида ҳосил бўладиган ларзанинг олдини олди. Яқин атрофдаги биноларга шикаст етмади.

ЧЕХ САЙЁҲЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Ҳурматли газетхонларга И. Ганзелка ва М. Зикмунд республикамизга 14 августда келганликлари, пойтахт жамоатчилиги уларни қизғин кутиб олганликлари хабар қилинган эди. Чехословакия саёҳатчилари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида бўлишди.

Улар Ленинободда, Қўқонда, Сўхда, Фарғонада, Андижонда, Ўшда ҳам бўладилар. Ўш — Хўруғ йўли орқали Душанбага ўтиб, Норак нурхонаси билан танишадилар. Душанбадан Самарқандга қайтиб, яна Тошкентга — гўзал пойтахтимизга келадилар.

Фотомухбиримиз А. Тўраев Иржи Ганзелкани «Тошкент» меҳмонхонасида ўзбекча дўппида суратга олди.

ФУТБОЛ

ФИНИШ ЯҚИНЛАШМОҚДА

Футбол бўйича мамлакат биринчилиги учун «А» классининг иккинчи группасида қатнашаётган командаларнинг финиши яқинлашиб қолди.

Ўтган душанба куни командаларнинг навбатдаги учрашувлари бўлиб ўтди. «Пахтакор» билан «Авангард» ўртасидаги ўйин 1:0 ҳисоби билан «Пахтакор»нинг фойдасига тугаганлиги газетанинг ўтган сонида хабар қилинган эди. Бу мағлубиятдан сўнг «Авангард» биринчи ўриндан иккинчи ўринга тушиб қолди. «Пахтакор» эса учинчи ўринга чиқди. Одессанинг «Черноморец» футболчилари «Кубань» (Краснодар) билан учрашиб 1:0 ҳисоби билан ғалаба қозониб, биринчи ўринга чиқди. «Заря» (Луганск) командаси Тошкентдаги мағлубиятдан сўнг ўз майдонида Душанбанинг «Энергетик» командасини қабул қилиб, 2:0 ҳисоби билан ғалаба қозонди. Новосибирскнинг армиячилари «Волга» (Калинин) футболчиларини 1:0 ҳисоби билан ютдилар. «Локомотив» (Челябинск) командаси билан «Динамо» (Ленинград) футболчилари ўртасидаги учрашув ҳам 1:0 ҳисоби билан темир йўлчилар фойдасига ҳал бўлди.

Командаларнинг 19 августгача турнир жадвали қуйидагича:

Командалар	Ў	Ю	Д	М	Т	О
«Черноморец»	23	11	6	6	27—21	28
«Авангард»	22	11	5	6	29—17	27
«Пахтакор»	23	10	5	8	35—24	25
«Заря»	22	8	9	5	23—14	25
«Локомотив»	23	8	9	6	25—20	25
«Жальгирис»	22	8	9	5	27—25	25
«Кубань»	23	7	8	8	21—21	22
«АСК»	23	7	8	8	21—25	22
«Даугава»	21	6	9	6	21—20	21
«Динамо»	22	6	7	9	19—24	19
«Строитель»	22	6	7	9	20—34	19
«Волга»	21	5	8	8	19—23	18
«Энергетик»	23	4	6	13	14—33	14

Ҳозир «Локомотив»да 14 та, Жальгирисда 13 та, Авангардда 12 та, «Пахтакор»да 11 та, «Кубань», «Заря» «Черноморец» да 10 тадан «олтин» очко бор.

Ҳ. ЮНУСОВ.

(«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 21 августда чиқади).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТОМОШАЛАР. ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

19 АВГУСТДА

БУГУНГИ РАДИОФЕСТИВАЛЬ КУНИ СИРДАРЁ ОБЛАСТИГА БАҒИШЛАНАДИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 — Қўриқдагилар учун тонгги концерт. 7.45 — Чолғу куйлари. 8.25 — Сирдарё қўшиқлари. 9.25 — Кичик концерт. 10.30 — Ўзбекистон композиторларининг камер асарлари. 11.15 «Қўриқда тобланган дўстлик» деган эшиттириш (ўзбек тилида). 11.25 — Сирдарё область халқ талантларининг концерти. 13.00 — «Чорвадорлар ҳузурида» деган эшиттириш. 16.00 — Назарматнинг «Шарқ гули» поэмаси асосида радиокомпозиция. 18.00 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 19.20 — Қўриқ ерларни ўзлаштираётганлар учун концерт. 20.00 — «Чўл тонги». 20.10 — Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида классик куйлардан концерт. 20.45 — Ўзбек тилида «Пахтаорол — бойликлар кони» деган эшиттириш. 21.00 — «Мирзачўл, қўйнингни оч». 22.00 — Эшиттириш: «Гулистон — қўриқ маркази». 22.10 — «Сирдарё соҳилларида». Адабий-музикали радиокомпозиция. 23.10 — Гуллаб-яшнаётган ўлка донгдорларининг талабларига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

19 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Юлдузча** (болалар учун телевизион журнал).

18.35 — **Қозоқ тилида эшиттириш.**

Ўзбек тилида: 19.00 — **Телевизион янгиликлар**, 19.20 — **Пахта теримига ҳамма нарса шайми?** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 19.40 — **Концерт** (халқ талантлари ижросида).

20.20 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.30 — **Телевизион янгиликлар**, 20.50 — **Халқаро ҳаёт** 21.05 — **Украина рассомлари**, 21.30 — **Реклама ва эълонлар**, 21.35 — **Душанба оғир кун** (кинокомедия).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.20 — **Теремок** (мультипликацион фильм). 18.40 — Тошкент янгиликлари. 18.50 — **Келажак қурувчиларига** (ҳужжатли фильм). 19.10 — **Кўзга кўринмас минглар сири**, 19.30 — **Биз Коломнадан** (ҳужжатли фильм). 19.50 — **Яшил арава** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.20 — **Ҳужжатли фильм**, 21.40 — **Тошкент янгиликлари**, 21.50 — **Концерт** (Закавказье композиторлари асарларидан).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/VIII да **Риголетто.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/VIII да **Алпомиш**, 20/VIII да **Нодира.** Спектакль кеч соат 8 яримда бошланади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Тудор (1 ва 2-серия) — «ВАТАН» (кундуз соат 12, 3 ва кеча 6 да). НАВОИЙ номли (кеч 6 яримда). «СПУТНИК» (кеч 8 яримда), «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Саша — «ВАТАН» (эрталаб соат 10 да).

Насриддин Бухорода ва Насриддин саргузаштлари — «ВАТАН» (кеч соат 9 да). НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Толя Клюквин саргузаштлари — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 ва 11-45 минутда), «СПУТНИК» (кеч 8 яримдан). «ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда). «ЧАЙКА» (эрталаб 10 да).

Ишларинг қалай, йигитча — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

Каро — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

1964/65 ЙИЛ ҚИШКИ МАВСУМИНИНГ

ОЧИЛИШИ

22/VIII да — **Мирзо Улуғбек.**

23/VIII да — **Қутлуғ қон.**

Спектакль кеч соат 8 яримда бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун билетларга заявкалар қабул қилинади.

Новомосковская кўчаси, 18-уй, 52-квартирада турувчи **Николай Егорович Барковнинг** шу квартирада турувчи Надежда Кузьминична Барковадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон контораси
КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНИГА
ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРАДИ:

„ЁШЛИК“ АЛЬМАНАХИ

НОМЛИ КЕНГ ЭКРАНЛИ ФИЛЬМ

Сценарий авторлари — **В. Закруткин, А. Гребнев.**

Режиссёрлар — **П. Арсенов, П. Любимов.**

Бош ролларда: **В. Малявина, В. Минин, П. Шпрингфельд, Н. Сазанова, В. Ивашов, С. Светличная.**

М. Горький номли киностудия ишлаган.

ОҚ КАРВОН

Сценарий автори — **М. Элизошвили.**

Постановкачи режиссёрлар — **Э. Шенгелая, Т. Мелиава.**

Ролларда: **С. Багашвили, А. Шенгелая, И. Кахиани.**

«Грузияфильм» киностудияси ишлаган.

МЕНИ ҚОЖА ДЕЙИШАДИ

Б. Соқпақбоевнинг шу номдаги повести асосида ишланган.

Сценарий авторлари — **Б. Соқпақбоев, Н. Зелеранский.**

Постановкачи режиссёр — **Қарсақбоев.**

Ролларда: **Н. Сегизбоев, М. Кокенов, Г. Қурабоева.**

«Қозоқфильм» киностудияси ишлаган.

КОМАНДИР АРЗАНДАСИ

НОМЛИ ЮГОСЛАВ ФИЛЬМ-КОМЕДИЯСИ.

Сценарий автори — **Йоже Хорват.**

Режиссёр — **Жорж Скригин.**

Бош ролда — **Павле Вуйисич.**

ПОЧТАЛЬОН ЭШИК ҚОҚДИ

НОМЛИ ИНГЛИЗ КИНОКОМЕДИЯСИ

Сценарий авторлари — **Жон Брайли, Жек Тревор Сторн.**

Режиссёр — **Роберт Линн.**

Бош ролларда: **Спайк Миллиган, Барбара Шелли, Жон Вуд.**

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р 11807 ИНДЕКС — 64543. Нашр. № Б — 193.